

Bygdespeilet

Kommunal informasjonsavis for Nannestad

Nummer 4

5. årgang

November 1978

Utgiver: Nannestad kommune

Nannestad folkebibliotek

BUDSJETTFORSLAGET 1979:

Reduksjon i forhold til årets budsjett!

Kontorsjef Trond Nilsens budsjettforslag for 1979 balanserer med et sluttall på 66 174 kroner.

Dette er 4,6 millioner kroner lavere enn inneværende års budsjett, noe som må tas som et klart tegn på at vi går strammere økonomiske tider i møte. Netto driftsutgifter er i forslaget beregnet til 23,5 millioner kroner, også her en nedgang på 1,5 millioner kroner. Til investeringer er det satt opp 12.310.000 kroner. De største postene her er 2,5 mill. kroner til

Løken skole, 1 mill. til Preståsen skole, 700.000 kroner til trygdeboliger, 1,2 mill til nytt garasjebygg, 4 mill. til kloakkanlegg og 1,3 mill. til utbyggingsområdene.

Av det totale investeringsbudsjettet regnes det med omlag 1,6 millioner kroner i inntekter, slik at kommunens nettoutgift blir

OVER TIL SIDE 6

— Vi går dårligere økonomiske tider i møte, mener kontorsjefen.

GENERALPLANEN KLAR TIL VÅREN

Generalplaner lages ikke over natta, ei heller den som skal gi oss vyer om Nannestads ve og vel et stykke inn i framtida. Oppdraget ble gitt konsulentfirmaet Borring & Rognerud i fjor på disse tider, et firma som tidligere har hatt flere oppdrag her i kommunen, og slik har skaffet seg en del kjennskap til forholdene her. At generalplanen ikke ble ferdig på et år slik meningen var, skyldes dels stor arbeidsmengde hos Borring & Rognerud, dels at firmaet tar en ting som generalplan svært alvorlig og går ekstra grundig til verks. Men kontorsjef Trond Nilsen regner med at utpå etterjuls-vinteren vil planen være ferdig fra konsulentfirmaet, slik at våren 1979 etter alt å dømme vil stå i generalplandiskusjonens tegn. AR

RUSSISK VISITT I NANNESTAD

Det er sannelig ikke hver dag offisielle gjester fra det store utland legger veien om Nannestad når de skal se Norge utenfor de store byene. Men 20. september kom to hyggelige russerinner, Lydia Kubjak og Xenia Aleksandrova, sammen med Harriet Andreassen som representerte det norske vertskapet. LO. Fru Kubjak er sjef for bolig- og serviceseksjonen i

russisk LO, og Aleksandrova er reporter i russisk radio. Sistnevnte snakket meget godt norsk og fungerte som tolk, og måten hun gjorde det på kunne få noen hver til å løfte på hatten.

De to russiske damene var særlig opptatt av skole- og sosialpolitikk, samtidig som de gjerne ville gjøre seg litt kjent

OVER TIL SIDE 6

Her fra besøket i Sykehjemmet.

LITT AV INNHOLDET

SLATTUM SKOLES HISTORIE

Se side 4

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

EN PRAT MED SOSIALSJEFEN

Se side 11

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

MOREPPEN

Se side 12

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

NYBROTTMANN I BURÅSLIA

Se side 14

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

VIGSTEINEN

Se side 15

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

«SVINET OLSEN»

En grisehistorie!
Se side 16

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

DE NYE TRAFIKKREGLENE

Se side 24

OG MYE ANNET

Samarbeide over grensene

Samarbeide mellom flere land i bestemte forhold eller prosjekter bør være noe som har framtid for seg. Ikke minst bør samarbeidstanken stå sterkt de nordiske land imellom. Dette være seg innen økonomiske forhold, felles sosiale tiltak, kultur, lovgiving og generelt innen politikken så langt grunnlaget for et slikt samarbeide er tilstede. Den meget omtalte Volvo-avtalen skulle i så måte være et tiltak som burde hilses med glede.

Vi skal imidlertid ikke ta standpunkt til hverken Volvo-avtale eller nordiske fellestiltak for øvrig. Det vi vil rette søkelyset mot er samarbeidets idé, — enten dette skjer over landegrenser, fylkesgrenser eller kommunegrenser, spesielt hva angår de sistnevnte grenser. Som kjent har det foregått et visst samarbeide mellom bygda vår og nabokommunene i mange saker. Skolesektoren er et felt hvor dette kanskje har gjort seg sterkest gjeldende, selv om dette samarbeidet delvis skjer på fylkeskommunal basis. Og det er klart at dersom et utvidet samarbeide gjelder flere kommuner, er det også fylkeskommunen som er det rette forum for slike saker.

Men ut over dette antas at det er en rekke praktiske forhold som kan gis gode løsninger i form av mere avgrensede interkommunale samarbeid, ikke minst begrunnet i økonomiske konsekvenser. Et eksempel i så måte er de planer som nå er til behandling og videre bearbeidelse med henblikk på et felles renovasjonsanlegg for kommunene Eidsvoll, Ullensaker og Nannestad. Dette er et typisk eksempel på at nabokommuner kan slå seg sammen for å løse en større felles oppgave, forhåpentligvis også med et gunstig både praktisk og økonomisk resultat.

Kanskje kan nettopp slike oppgaver vise veg for utvidede samarbeidsformer kommunene imellom. Uten å vise til spesielle argumentasjoner kan det antas at den enkelte kommune hittil har hatt en tendens til å se sine grenser som avgrensninger for spørsmål og problemstillinger som kanskje i like stor grad er gjeldende for de på den andre siden av «gjerdet».

Våre politikere og kommunens administrasjon er sikkert oppmerksom på de fordeler eventuelle samarbeidsformer i slike tilfelle kan ha. På en annen side bryter kanskje dette noe med tradisjonell tenking i kommunalt styre og stell, og det kan dermed kanskje tenkes at dersom eksempelvis renovasjonssaken bringes til en lykkelig løsning, vil dette være en spore til forsterkning av det interkommunale samarbeidet som allerede eksisterer.

ROB

— «Selvfølgelig bruker vi gangstien!»

— Gangstien er laget for at den skal brukes, og selvfølgelig gjør vi det, sier skolepikene Heidi Andersen (12), Hege Østli (12) og Eva Hermansen (12).

Og det burde være en selvfølge også for alle andre å benytte seg av en veg som er spesielt beregnet for fotgjengere, der en slik finnes. Dessverre er ikke dette alltid tilfelle. Men vi får håpe at Heidi, Hege og Evas oppfordring blir fulgt av de fleste heretter!

ROB

«Sorgen og gleden de vandrer til hope»:

2.800 fekk tilbakebetalt og 950 fekk restskatt

Skal en dømme etter årets skatteoppgjør var storparten av bygdas befolkning ganske fornøyde mennesker sånn ut på høstparten. Hele 2.800 skattytere var nemlig i den gunstige situasjon at de kunne hente sine større eller mindre tilgodebeløp i skatt for 1977 på nærmeste postkontor. Og det var heller ikke småpenger som skulle «fordeles», da det samlede tilgodebeløp lå på hele åtte millioner kroner!

Men i gledens stund skal heller ikke alle de med restskatt glemmes. Det var 950 skattytere i denne kategori, og tilsammen ble de ovenfor kommunekassereren ansvarlig for at 6,3 millioner kroner skulle tilføres det offentlige i form av kommuneskatt, fylkesskatt, statsskatt og folketrygd.

Totalt løp fjorårets kommune- og fylkesskatt opp i 35.388.000 kroner, mot 30.620.000 kroner i 1976. Av det utlignede beløp utgjorde for øvrig fylkesskatten åtte toogtyvendeler. Statsskatten lød på 13.632.000 kroner, mot 11.012.000 kroner året før. Folketrygden for 1977 kom opp i 15.098.000 kroner.

Av de summariske utligningene kommer det imidlertid diverse fratrukk for den enkelte skattyter. Dette er forsørgerstønad på 1.220.000 kroner, banksporing med skattefradrag og livsforsikring med 824.000 kroner, og skattefradraget i forbindelse med inntektsoppgjøret i 1977 på 1.903.000 kroner.

Som formuesgrunnlag for 1977 lyder den kommunale delen på 148.919 kroner, mens grunnlaget for statsskatteligninger lyder på 154.459.000 kroner. Sammenlignet med inntektstallene synes likevel disse formuestallene å være relativt beskjedne, da det samlede inntektsgrunnlaget for 1977 ble satt til 154.459.000 kroner for kommuneskatteligningen og 188.476.000 kroner for statsskatteligningen.

Vi skal ikke her regne opp noen av de som har hatt verken størst eller minst skatt. Det skal imidlertid nevnes at største tilbakebetalingsbeløp til en enkelt skattyter lå på 80.000 kroner, og at en annen skattyter måtte ut med hele 160.000 kroner!

ROB

«BYGDESPEILET»

Kommunal informasjonsavis for Nannestad
Utkommer 4 ganger årlig — Opplag: 2800

Ansvarlig redaksjonsutvalg:
Ola Holter - Halvdan Korsmo - Edel Lindholm Hanssen -
Abbi Rui - Hans Østeng - Kari S. Bjerke - Gunnar Nyholt

Faglig leder: Reidar Otto Brovold

Trykk: AA-trykk, Roseveien 1 b, Lillestrøm

Interkommunal renovasjon:

Eidsvoll, Ullensaker og Nannestad samarbeider om felles plan

Kapasitetet ved den nåværende fyllplassen i Røtterud grustak vil være fullt utnyttet i løpet av få år, og en ny fyllplass må skaffes uansett.

En nedsatt prosjektgruppe har fortsatt utredningsarbeidene i forbindelse med planene om et

felles renovasjonsanlegg for Ullensaker, Eidsvoll og Nannestad, og lagt fram et forslag som blant annet er bifalt av vårt kommunestyre. Forslaget innebærer at det etableres en kontrollert fyllplass i Dag skog i Ullensaker. Denne skal drives av et interkommunalt selskap, som innen fem år fra stiftelsesdato skal overta transport og administrasjon i forbindelse med anlegget. Selskapets driftsutgifter skal fordeles på kommunene etter innbyggertall.

Selv om det interkommunale selskapet skal stå for driften av renovasjonsanlegget, blir det fortsatt den enkelte kommune som skal bestemme hvem som skal være tilknyttet den offentlige renovasjonen, og likeledes bestemme avgiftens størrelse.

Kostnadene med driften av fyllplassen, og hvilke konsekvenser dette vil få for den enkelte husholdning, er enda ikke kjent. Men det kalkuleres med en årskostnad på mellom 53 og 64 kroner pr. stativ. I tillegg kommer utgifter til innsamling og transport, som antas å øke i forhold til nåværende ordning.

Det videre detaljplanleggingsarbeidet av anlegget er anslått å koste om lag 150.000 kroner. Etter fordelingsnøkkel mellom kommunene betyr dette en utgift for vår kommune på 28.500 kroner, hvilket allerede er bevilget av kommunestyret. Planene er anbefalt av ANØ.

I vår kommune ble det

gjennomført tvungen renovasjon fra mai 1975. Til å begynne med var det mange innvendinger mot ordningen, men etter hvert er nok renovasjonsordningen mer og mer akseptert som et gode. Den nåværende renovasjonsplassen i Røtterud grustak vil imidlertid være «oppbrukt» i løpet av to til tre år, og en ny plass må finnes uansett interkommunalt samarbeide eller ikke. Hvis innsamling og henleggelse av husholdningsavfall skal skje på en hygienisk og miljøvennlig måte, kreves det store investeringer, både når det gjelder transportutstyr og utstyr på selve fyllplassen. Med en samordning som nå er foreslått, vil dyrt materiell kunne utnyttes mer effektivt. I tillegg antas at både selve fyllingen og kontrollen kan bli bedre ved et felles anlegg.

Foreløpig skal det arbeides videre med planene om et felles renovasjonsanlegg for de tre kommunene. Men slik saken står, er det all grunn til å regne med at det med tiden blir et utstrakt samarbeide i bestrebelsene på å bli kvitt våre avfallsprodukter.

ROB

Si din mening!

Si din mening, — si den i Bygdespeilet! Mange av oss er det nok som har ett eller annet på hjertet som vi gjerne ville gjøre andre delaktige i. Det være seg noe som kan være gjenstand for enkelte rosende ord, eller det motsatte. Våre spalter står åpne for alle, så sant innholdet ikke er av helt uanstendig karakter.

Denne gangen har vi mottatt hvert sitt dikt fra to skolepiker, og slikt setter vi pris på. Les dem, og kanskje vil du finne at det er ting den yngre generasjon gjerne ville ha sagt oss såkalte voksne!

Husk å oppgi navnet ditt hvis du sender noe til oss. Det må vi ha. Men hvis du ber om det, behøver ikke navnet ditt komme i avisen.

ROB.

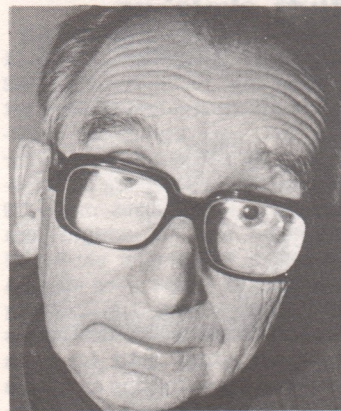
Holters svar på Volvoutspillet!

Mens diskusjonen går høyt om Volvo-avtalen, drives det stadig utprøving av nye modeller. Holter vil være med fra første stund. Her er en av prototypene under prøvekjøring. Modellen får automatgear som standard. Den er fotstyrt med håndgass. Desibel og toppfart er foreløpig en topphemmelighet, men en velbrukt gressklipper danner grunnstammen. Vi kommer tilbake med nærmere omtale hvis den viser seg å bli en suksess. G.N.

Sviktende skatteinngang første halvår

Kommunens skatteregnskap for første halvår i år, som er godkjent av kommunestyret, viser en mindre økning i skatteinngangen enn tidligere. Forskuddstrekk, forskuddsskatt og

Kommunekasserer Trygve Noreng ser noe betenkt ut over årets skatteinngang hittil.

restskatt ble innbetalt med 31,7 millioner kroner, mot 28,3 millioner kroner i 1977. Økningen utgjør vel 12 prosent, mens tilsvarende økning de to siste årene har ligget på om lag 19 prosent.

Kommunens andel av de innbetalte skatter og avgifter utgjør 11,7 millioner kroner i første halvår. Dette er en økning på 800.000 kroner, eller 7,3 prosent. For å nå det samlede budsjetterte beløp for 1978, på 28,6 millioner kroner, må innbetalingen i annet halvår komme opp i 14,9 millioner kroner. Det vil si en økning på 2,5 millioner kroner eller nær 20 prosent i forhold til annet halvår 1977.

— Disse tallene viser at det er all grunn til å følge nøye med i utviklingen, sa revisor Tange i sin beretning til skatteregnskapet. Det samme ble også presisert da kommunestyret behandlet saken. ROB

Våre skolers historie:

Slattum skolekrets fra start til sammenslåing

Vår serie om skolenes historie fortsetter. Denne gangen tar lokalhistorikeren Johan Rydningstad for seg Slattum skolekrets, fra omgangsskole til en moderne skole i utvikling.

Slattum skolekrets ble først kalt Nordre distrikt i Holter, men da det ble fast skole der i 1859, ble det også nytt navn.

Det er ikke møtebok fra den første tida. Møteboka begynner med at det i året 1890 var krets- møte for å velge tilsynsvalg. Det ble vist til den nye skolelov av 1889, hvor det var krav om dette. Det møtte 19 «husfedre» og navna på disse står i boka. Han som førte møteboka denne gangen, ville nok gjøre dette grundig, og derfor skreiv han inn alle navna. Det ble det ikke gjort senere.

De som ble valgt var: Christian J. Bjerkek med 10 stemmer. Laurits Chr. Røtterud med 8 stemmer. Herman J. Aanum med 7 stemmer.

Dette med valg av tilsynsvalg ved skolen var noe nytt, og for de stemmeberettigede som møtte og stemte, ble det sikkert et minne for livet.

Tilsynsvalget hadde møte på skolen 23. august 1891 for å skaffe lokale til småskolen. Skolestyret fikk det svar at det var vanskelig å skaffe passende lokale, men også det forslag at det ville være en fordel for kommunen å gjøre i stand den gamle rotestua på Kopperud.

Om rotestua på Kopperud ble gjort i stand til rom for småskolen, står det ikke noe om, men i karakterprotokollen står ikke nederste avdeling, altså småskolen, innført for 1893/94. For året 1895/96 er første avdeling innført igjen. Dette kan tyde på at småskolen disse to åra var på et annet sted enn Slattum skole, som ble tatt i bruk i 1859.

Den 10. oktober 1891 var det kretsmøte om bruk av legemlig straff i skolen. 15 stemmeberettigede var møtt fram.

Den tidligere Slattum skole, nå «Evangeliehuset».

«I skammekroken»

Enstemmig vedtak: «Læreren bemyndiges til å sette barnet i skammekroken, eller la det sitte igjen på skolen en tid, så fremt dette ikke frukter, da å tilkalle tilsynsutvalget».

Skolestyret bad om en uttalelse om en kretsregulering som ville ha virkning for Slattum skole, men hva den gikk ut på, står det ikke noe om. Kretsen var nok fornøyd med forholdene som de var, for skolestyrets framlegg til kretsregulering ble enstemmig avvist. 19 personer var møtt fram.

Slik enighet var det ikke på kretsmøtet 18. januar 1896, da det foruten vanlig valg, også var spørsmål om hvilken lesebok kretsen ville ha, enten den nye Nordahl Rolfsens eller den gamle Jensens lesebok. Begge bøkene fikk like mange stemmer. Nordahl Rolfsens lesebok ble innført, og den ble brukt meget lenge.

Det framgår av møteboka at det kunne være mangel på sitteplass i skolestua, og vel også på penger til innkjøp av inventar. I småskolen var det to barn som ikke hadde sitteplass. Det ble vedtatt 14. juni 1898 å kjøpe to pulter til storskolen, og så flytte over to barn fra småskolen til storskolen «for å avhjelpe trangen».

Enda større mangel på plass ble det neste år. I klasserommet for småskolen var det bare 27 sitteplasser, og da det nye skoleåret begynte, ble det 38 barn. Mangelen ble avhjulpet ved at 9 barn fra småskolen ble flyttet over til storskolen. Ved å kjøpe to skolepulter kunne alle barn få sitteplass. Nå ble det søkt skolestyret om å få bygge på skolen.

Nytt skolehus

Det ble stadig flere barn på skolen, og 10. november 1902 søkte tilsynsutvalget skolestyret om hel ombygging av skolehuset. Nå ble det interesse for bygging av ny skole, og på kretsmøte 24. januar 1903 møtte 22 personer. Det var uenighet om hvor den nye skolen skulle bli bygd, enten lenger nord eller på det gamle stedet. J.A. Lerberg foreslo at skolen skulle bygges hvor den hadde stått før. Han var redd for at flytting av skolen ville medføre så store vanskeligheter at bygginga «helt forpures eller settes ut i det blå». G. Langerud foreslo at skolen flyt-

tes lenger nordover. Lerbergs framlegg fikk 17 stemmer og Langeruds 5 stemmer.

Interessen for hvor skolen skulle bygges, ble stadig større, og 25. februar samme året var kretsmøte igjen. Det ble da stemt over enten skolen skulle flyttes eller bli stående på det gamle stedet. 47 var møtt fram. Resultatet ble: 28 stemte mot flytting og 19 for.

På kretsmøtet 2. september 1905 ble på ny behandlet saken om flytting av skolen. I alt var 66 personer møtt fram, og spenningen var sikkert stor. Resultatet ble: 36 stemte for flytting og 30 mot.

Den 22. august 1910 sendte tilsynsutvalget en henstilling til skolestyret om å få bygd nytt skolehus på Slattum skoles grunn, og at det gamle skolehus blir lærerbilig.

Kretsmøte om denne saken ble holdt 27. august samme år. Tilsynsutvalgets henstilling til skolestyret 22. august samme år ble gjort kjent. Da det ikke var mulig å oppnå enighet om dette forslaget ble saken utsatt inntil videre. På kretsmøtet 18. januar 1913 ble byggesaken tatt fram igjen, og nå ble det enstemmig vedtatt å anmode skoledirektøren om å hjelpe dem med å få bestemt hvor den nye skolen burde bygges. Skoledirektørens uttalelse skulle så sendes skole- og herredsstyret. Videre ble helserådets formann anmodet om å se på Slattum skoles lokaler og så sende skolestyret en rapport om de sanitære forhold ved skolen.

Det var tydelig at folk i kretsen var meget misfornøyd med byggeaken, og de ville gå hardere fram for om mulig å få fortgang i bygginga. Tilsynsvalget hadde møte om saken 19. september 1913. Skolestyrets formann ble bedt om å få skoledirektøren og amtskolestyret eller dets formann til å hjelpe kretsen med saken, helst med en befaring.

Så er det ikke noe fra kretsen om byggesaken før 22. januar

Karl Eskerud var lærer ved Slattum skole helt fra 1907 til 1943!

1916, da byggekomiteen hadde møte og valgte J.A. Lerberg som formann. På samme møte ble det opprettet kontrakt om bygging av skolen. Olaus O. Knævelsrud skulle bygge den nye skolen og underskreiv kontrakta, mens byggekomiteen skreiv under på kommunens vegne. Den 11. februar var byggekomiteens formann og helserådets formann på tomta for den nye skolen for å se på og uttale seg om plassering av skolehuset.

Det tok lang tid å få bygd denne skolen. Allerede 20. oktober 1899 ble det enstemmig vedtatt av skolestyret å bygge nye skolehus på Løken, Eker og Slattum. Av budsjettmessige grunner skulle det i første omgang bare bygges på Løken, mens de to andre skolene skulle stå for tur i nærmeste framtid. Tida gikk uten at det ble gjort noe mere med dette, ganske sikkert av økonomiske grunner.

I 1902 sendte Slattum krets søknad til skolestyret om å få bygd ny skole, men først i 1920 var skolen ferdig til bruk. I 18 år strevde kretsen med denne saken, men med godt resultat til slutt. Dette skolehuset ble brukt fra 1920 til 1970, de siste åra som storskole for den nye kretsen Kringler-Slattum, mens Kringler skole ble brukt som småskole.

Klassebilde fra Slattum skole omkring 1930.

Klassedelingen

Fra 1864 skulle det være 3-delt skole, men det skiftet av og til mellom 2-delt og 3-delt. Fra 1873 og 20 år framover var det 3-delt alle åra. Det ble to klasser i småskolen fra 1917 til 1924 og seinere tre klasser. Barnetallet økte stadig. I skoleåret 1864/65 var det 53 elever, i 1871/72 76 elever, i 1892/93 87 elever, i 1921/22 102 og i 1922/23 95 elever. I 1865 reiste 3 barn til Amerika, i 1866 2 barn og i 1867 2 barn. Av og til ble noen utskrevet av skolen før den ordinære tid «for å gå for presten». Et enkelt år var det 5 stykker.

Skolesøkningen har vært god i alle år, og det viser at interessen for barna — og også for skolen — har vært stor etter forholdene den tida.

Krigsårene

Den 11. februar 1941 hadde tilsynsutvalget møte for å sette opp budsjettframlegg for året. Valg var det ikke, for nå hadde «nyordninga» begynt å virke. «Skolerådets formann» meddelte at «herredsrådet» hadde satt ned budsjettframlegget.

«Skolerådets formann» meddelte 10. desember 1942 at «skolerådet» hadde oppnevnt tilsynsutvalget for 1943 og 44. Valg skulle det ikke være.

Navn på tremedlemmer med varamenn var oppført i skrivet, dessuten en møteleder med varamann for krets- og foreldremøter. Sistnevnte protesterte på å bli oppnevnt som møteleder og meddelte samtidig at hun var imot «nyordninga». Protesten ble sendt kretsformannen for å bli sendt videre.

Dt første kretsmøte etter krigen var 15. mars 1946. Det ble valgt tilsynsutvalg og festkomite. Valgene var enstemmige, og dette og mye annet viser den enighet som det var på nær sagt alle områder.

Interesse for skolen

Forhandlings- og skoleprotokoller fra enkrets viser noe om hvordan interessen for skolen har vært. Det samme viser også barnas skolesøkning. Mye fra-
var — bortsett fra sykdom — forteller at foreldrenes interesse

ikke har vært som den burde, mens godt frammete er tegn på stor interesse.

Frammøtet til kretsmøtene i Slattum krets har gjennomgående vært meget bra, særlig i de seinere år. I de første åra etter at det ble lovbestemt at det skulle være tilsynsutvalg og kretsmøter, altså etter 1889, hende det at det bare var 5-6 «husfedre» som kom. Kvinnene var ikke med ennå, for det var vanlig menning at bare menn skulle ordne med offentlige saker. Som regel var det bare valg på 3 medlemmer til tilsynsutvalget, og det var ikkenoe som kunne få folk til å møte fram.

I begynnelsen av 30-åra ble det av og til holdt foredrag, særlig om skolespørsmål, eller det var annen underholdning. Da var det gjerne 30-40 som møtte fram på kretsmøtene. Kvinnene begynte også å komme, og viste dermed interesse for skolen og barna.

Når det så ble viktige saker som skulle behandles — tenk bare på bygging og flytting av skolen — da var det noe av stor interesse, og da kom kretsens folk.

Lærere ved skolen

Fra omkring 1850 har vi nok så god greie på lærerne i bygda. Gunder Paulsen er den første lærer ved Slattum som blir nevnt i møteboka, hvor han var til 1898. Han var ikke utdannet ved seminaret (lærerskolen), men skoledirektøren anså ham «som vel skikket til lærergjerningen». I desember 1897 bad han tilsynsutvalget om attest etter å ha vært lærer i 41 år. Attesten er innført i møteboka, og «etter husfedrenes mening hadde han vært en dyktig lærer».

Neste lærer som er nevnt, er Peder Slettedal, som var ved skolen 1900—06, deretter Karl Eskerud 1907—43, Johan Rud (midlertidig) 1943—46, Asbjørn Tunold 1946—54, Finn Vold 1954—60 og Johannes Schrøen 1960—76. Olga Lerberg var tilsatt 1918—1942, og Marie Ramstad var vikar ved skolen 1917—18 og tilsatt 1942—62.

Andre lærere i den seinere tid har vært så kort tid ved skolen at de ikke blir tatt med her, og heller ikke de som nå er ved skolen.

Johan Ryddingstad

Barna ser ut til å trives i barnehagen.

Barnehagen i Holter i full sving

— Jeg skulle ønske jeg kunne bo her, jeg, sa en liten gutt den aller første dagen Holter barnehage var i drift. Og var ikke det en bra attest fra en bruker av barnehagen, så vet ikke vi. Om han senere har funnet frem til faktorer som skulle tale mot flytting vet vi ikke, men at både han og de 34 andre barna trives i barnehagen kan det neppe være tvil om. Ikke alle hadde like lett for å venne seg til barnehagen som vår unge kavalier, men annet var vel heller ikke å vente. Som de fleste tilpasningsproblemer gikk det over ved hjelp av tiden og en smule ekstra godvilje. Etter et par måneders drift er i alle fall personalet med styrer Randi Eldøy i spissen fulle av lovord over ungene, blide og lette å ha med å gjøre, flinke med hverandre og finne på ting.

Åpningen av barnehagen ble som kjent utsatt et par uker etter som det hadde vært uråd å få opp gjerdet rundt tomta i tide på grunn av den våte sommeren. En del av utstyret kom også på plass litt seinere enn beregnet,

men noen hindring for driften ble det ikke. Som rimelig kan være i en innkjøringsfase har det dukket opp noen problemer det ikke var regnet med på forhånd, noen har latt seg løse relativt bra, andre arbeides det med fortsatt.

— Telefon er noe av det vi har savnet mest, sier Randi Eldøy.

— Uten telefon er det temmelig tungvint med nesten alt. Vanskelig å få kontakt med kommunekontorene, tungvint å bestille varer. Men nå ser det ut for at Televerket er like om hjørnet, og det er en lettelse. Vi har hatt vårt første foreldremøte med svært bra frammete, jeg tror vi greide å få i stand et godt samarbeid med foreldrene. Og det betyr jo mye for trivselen både for oss voksne og ungene.

Styre er også valgt for barnehagen i Holter, det består av Marit Otterdal og Kjell Bekkevold fra foreldrene, Mette Finne og Ruth Nordengen fra kommunen, Kari Hamre og Ann Lindstad fra personalet.

AR

Forunderlige knollvekster

Naturens luner kan være så mange, også blant rotvekster som både utgjør en vesentlig del av vårt daglige kosthold og det som sterkere er. Disse tre eksemplarene, som ble funnet av Kåre Steen under potetopptakinga i høst, kan lett forveksles med et tilsvarende antall små kyllinger som pent har tatt oppstilling ved matfatet. ROB

Kringler/Slattum skole i dag.

«Klostertreff» i Stensgård

Menighetsrådet i Stensgård hadde på høstparten invitert til et såkalt «klostertreff» på historisk grunn ved gården Limseth. Hensikten var blant annet å gjøre kjent de lokalhistoriske og kirkehistoriske begivenheter som en gang fant sted her ved Hurdalsjøens sydlige bredder. Her lå nemlig et klosterhospits, som var et samlingssted for pilgrim�er på sin ferd til Nidaros. Merket etter hospitsets

grunnpillarer kan ennå påvises, og i skogen like ved er det spor i grunnen som viser at dette en gang har vært dyrkingsjord.

Under sammenkomsten i høst holdt «Bosse» Tangen en orientering om stedets historie. Prost Torgeir Havgar holdt en kort andakt i skogen, og det var ellers både sang og musikk. Som avslutning var det samling i Stensgård skole.

ROB

Gamle møbler blir som nye!

Bjerke treindustri er en liten beskjeden bedrift i Nannestad. Her nar Lars Sandaker drevet i ca. 30 år. Han begynte med å lage k kkeninnredninger, solide gode av tre helt igjennom. Dessuten er det heller ikke få møblement han har laget. Nå blir det særlig det vi betegner som hyttem bler. Men det som han selv synes er det hyggeligste arbeid er å pusse opp gamle møbler. Folk fra hele Romerike finner veien hit med et eller annet de vil ha pusset opp. Det er gamle stoler, skap, bord og alt innen huset som han Lars limer, stiller, lager en liten del som mangler, beiser, pusser og polerer. Timene nytter det ikke

  telle i forbindelse med et slikt arbid. Hvis en ikke hadde gleden over å få det til, vr det umulig å holde på.

Denne stolen her f.eks. er over 200 år gammel. En mann i Eidsvoll kom hit med den. Stolen er etter en av hans forfedre, som var lensmann i Trøndelag. — Den er nok litt leal s, men skal nok bli bra, sier Lars Sandaker, mens han kjeler over stolryggen. Det arbeid som blir utført ved denne lille bedriften skal vi v re glade for. Tenk på alt som har blitt tatt vare på til glede for oss som setter pris på gamle gode møbler i hjemmene v re.

KBS.

Prost Torgeir Havgar forretter under friluftsandakten i Limseth skog.

OVER FRA SIDE 1

BUDSJETTFORSLAGET ...

RUSSISK VISITT ...

med en landkommune i rimelig avstand fra hovedstaden.

Etter velkomst og en orientering om kommunen i kommunehuset, tok varaordfører Marit Berntsen, kontorsjef Trond Nilsen og sosialsjef Arnfinn Jensen gjestene med seg til sykehjemmet der styrer Kristian Helle viste rundt og fortalte. Tid til en passiar med noen av beboerne ble det også åpenbart til glede for begge parter. Rektor Øystein Terning ønsket velkommen til den flunkende nye Preståsen skole, en skole som fikk sine velfortjente komplimenter. Med en liten sight-seeing innlagt underveis gikk så turen til Holter Barnehage der styrer Randi Eldøy tok imot. Ingen kontaktvansker mellom ungene og de to russiske damene, velviljen var da også stor på begge sider. Etter en kaffepause og en hyggelig prat gikk turen til Trandumskoge og minnesmerket over de falne fra siste verdenskrig. Minnesmerket er jo reist over blant annet en del russere, og fru Kubjak la ned en krans. Besøket i Nannestad ble avsluttet med en middag   kommunehuset, der også ordfører Per Ramsli var til stede.

AR

10.640.000 kroner. De totale driftsutgifter løper opp i 48.861.000 kroner, men med en inntektsside på 25.409.000 kroner, vil nettoutgiften ligge på 23,5 millioner kroner. Skatteinntektene er beregnet til 25.069.000 kroner.

— Det var på et tidlig tidspunkt klart at det ville bli en svikt i skatteinntgangen, sier kontorsjef Nilsen. — Dette har medført at budsjettarbeidet for 1979 har vært vanskelig, der blant annet beregningen av skatteinntektene har vært usikre. Utgangspunktet for forslaget var 1978-budsjettet, men det viste seg senere at dette ikke ville holde, og en reduksjon ble nødvendig. Vi har riktignok et skattereguleringsfond på 1,5 mill. kroner. Men jeg regner med at vi går dårligere tider i m te, slik at disse pengene ikke direkte er inngått i budsjettet. Til tross for til dels drastiske reduksjoner av hva som m tte ønskes, håper jeg at 1979-budsjettet likevel skal igge innenfor en forsvarlig ramme.

Når dette leses i Bygdespeilet vil neste års budsjett v re behandlet av formannskapet, for så å bli sluttbehandlet av kommunestyret i desember. Vi skal i v rt første nummer på nyåret ta for oss det vedtatte budsjettet.

ROB

SANDSNESSETER:

Idrettslaget mangler klubbhus og kretsen et forsamlingshus

Det står heller dårlig til med mulighetene for et sted å være for Sandsnesseters innbyggere. Den kommunale eiendommen «Rotestua», som nå benyttes til forsamlingslokale, har høyst begrenset kapasitet, og idrettslagets klubbhus trenger sterkt til fornyelse. Kulturstyret har reist spørsmålet om det ikke vil være riktig å få et nytt grendehus for kretsen, et hus som i tillegg måtte plasseres nær idrettsplassen, slik at det også kunne gjøre nytte som klubbhus. Bakgrunnen for kulturstyrets antydning om et grendehus er å finne i Skogen idrettslags søknad om kommunal støtte til utbedring av lagets klubbhus. Kulturstyret er da heller ikke i tvil om at dette huset, eller kanskje heller skjulet, trenger en vesent-

lig utbedring for å fylle sin funksjon. Men selv om det påkostes dette huset betydelige midler, vil det neppe kunne bli til et anlegg som tilfredsstillende dagens krav. Det hele består i dag av et hus med enkle bordvegger, uten oppvarming, og det mangler blant annet avtrekksmuligheter.

Kulturstyret mener derfor at spørsmålet om klubbhus for Skogen IL og et nytt grendehus for kretsen bør ses under ett. Det antydes i denne forbindelse at den kommunale eiendommen «Rotestua» kunne selges, og midlene tilføres nybygget. Samtidig forutsettes støtte i form av tippemidler og statlige midler. Ved et slikt fellesbygg ville alle behov for et forsamlingslokale i kretsen kunne dekkes, kanskje uten de alt for store kommunale

bevilgninger. Det regnes også med at kretsens folk vil støtte opp om et slikt tiltak, dersom det skulle bli aktuelt.

Foreløpig er hele prosjektet på et rent planleggende stadium. Men formannskapet har gitt kulturstyret i oppdrag å søke kontakt med Skogen IL og kretsens folk for å undersøke nærmere krav og ønsker, og eventuelt komme med forslag til plassering og et kostnadsoverslag.

ROB

— «Det var mere høytid over jula før!»

— Hvorledes foregikk julefeiringen for noen årtier tilbake? Spørsmålet rettes til Reidar Sandberg i Maura, som forteller:

— Selvfølgelig hadde vi også da juletre. Men ikke med kjøpt julepynt, — den var det jentene som sto for. De laget kurver og lenker, med et sinnrikt system av stjerner og kryss. På treet var det stearinlys, for det elektriske lyset var enda helt i sin begynnelse. Juleneket satte far opp i mørkningen på selve julekvelden. Det var i det hele tatt ikke noe som het å ta jula på forskudd. Den begynte når kirkeklokkene ringte jula inn. Da skulle ikke noe arbeide utføres, annet enn slikt som stell av dyra.

Til mat på julekvelden brukte de hjemme ribbe og pølse, og hjemmebrygget sirupsøl. Gaver var dt ikke så vanlig med. Men trengte noen nye klær så vanket det gjerne slike til jul.

En ting som var svært vanlig ar at de sendte julekort til hverandre innen bygda. Ungene sendte til vennene sine. Her i Bjørke kirkesogn var det gudstjeneste annendag jul, og alle husstander var representert i kirken. Jeg husker også at på

Nye garantiregler
Kommunestyret har vedtatt at øvre grense for kommunal garanti for arbeidstakers kjøp av yrkesbil skal økes fra 25.000 til 35.000 kroner. Garantibeløpet skal høyst utgjøre 75 pst. av bilens verdi, og lånebeløpet skal nedbetales over høyst fem år. Kommunens garanti er kun gjeldende for den tid kjøperen er i kommunens tjeneste. Totalrammen for formannskapetets fullmakt til å gi slike garantier er satt til 250.000 kroner. **ROB**

Nåværende klubbhus på Skogens bane er ikke tilfredsstillende.

«Rotestyas» største forsamlingsrom er på omlag 25 m², og dette dekker ikke behovet.

kirkebakken ble kunngjøringene lest opp. Dette var i alle fall vanlig fram til første verdenskrig.

Av huslige sysler som skulle gjøres var det vasking av alle rom, stivstryking av alle gardiner, og baking av alle de vanlige gammeldagse kakesortene. Og ikke minst, all veden som det var behov for i helligdagene skulle i hus, for da skulle det ikke bæres ved.

— Det var nok mere høytid over jula før, sier Reidar Sandberg.

KSB

— Vi tok aldri jula på forskudd, sier Reidar Sandberg.

Kjære Bygdespeilet!

Jeg ser av denne avisen deres at han Peder Sevaldsen får lov å si omtrent hva han vil. Og nå vil jeg også få lov til å si noe, om jeg bare er et kvinnfolk. For trur dere ikke at her ei natt da'n Petter kom litt på'n hjem begynte han og husere så fært. Jeg tok jo til gjenmæle så godt jeg kunne. Det er jo blitt slik nå for tida at vi kvinnfolk også skal ha litt å si. Sier dom da. Men å ta igjen med Petter det skulle jeg nok ikke ha gjort, for da tok'n et tak i nakken på meg og skyssset meg ut i kølsvarte natta. Kvinnens rett var nok ikke innført i den stua. Derute sto jeg, døra ble låst, og å gå til naboen var jo litt flaut. Så det var ikke noe annet å gjøre enn å la tida gå til morras. Da gikk jeg avsted til dette fine store kommunehuset dere veit. For det er så fint at der må det vel være hjelp å få. Jeg kom litt tidlig, men bare klokka gikk mot 8 begynte det å bli liv, der den ene bilen etter den andre kom inn på plassen, og fine var dom. Dem må tjene bra herute i kommunen, eller er det banken som eier alt her også? Men så var det å komme seg innomhus!

På den døra det sto sosialkontoret på, banket jeg, men fikk svar at det var stengt til kl. 9. Det var ikke samme tid som de andre kontora der, må dere vite. Så skulle jeg ha bestilt time. Jeg fortalte, som sant var, at jeg ikke visste på forhånd at en'n Petter skulle kaste meg ut, og at det var nå jeg trengte dom. Men det hjalp ikke, jeg måtte vente til kl. 9. Det kom noen folk forbi mens jeg sto der i dørsprekken å forklarte meg. Jeg synes det var litt leit, for folk kunne tro det er i orden mellom Petter og meg. Men jeg har hørt om noe som heter offentlighetsloven, og det er vel slik den skal være i praksis. Jeg synes tida ble lang helt fram til kl. 9. Kaffetørst ble jeg

også, så jeg lot sosialen være sosialen, og dro hjem igjen. Men nå har jeg begynt å tenke på om det ikke gikk an å få en slik rulende time dom kaller i påkommende tilfelle. Det måtte da være noe for folk her i Nannestad, en vet jo ikke hva som kunne hende en.

Amanda

Hallo Nannestad – Andøya kaller!

Som sikkert enkelte har merket forsvant en god del familier fra bygda i løpet av sommeren. Flyttebilene forsvant med vårt jordiske gods, – tilbake var tomme hus med aldri så lite støv i krokene, samt en masse gode minner.

Nå noen måneder senere har vi funnet oss til rette hver på våre plasser. Her på Andenes har en koloni på mer enn 20 preståsingler, samt to bikkjer, slått seg ned. Noen trives midtels, andre svært godt. Og Nannestad har vi på'ingen måte glemte, selv om vi liker oss i de nye omgivelsene.

Mye er annerledes her på nordspissen av Vesterålen. Miljøet bærer preg av at det er ganske oversiktlig. Alle som bor her har også arbeidet sitt her. Og ingen pendling, tenk det Nannestad. Andenes har ca. 4.000 innbyggere og er godt utstyrt også hva skoletilbud angår. Det er faktisk ledige plasser på den videregående skolen, som er helt ny. Våre barn er nok ofte i Nannestad i tankene. De omgås med hverandre daglig, og «hvordan går det hjemme» opptar dem. Vi følger ivrig med i avisen og i Bygdespeilet, som kommer i postkassa.

Naturen er flat som ei pannekake, og Vest-Europas største multemyr er vår nabo. Men her er også ganske høye fjell, hvor det er ideelt for turgåing, bær- og soppturer. Storhavet har vi rett inn i stua, og torsken på trappa enkelte ganger, sies det.

Noe dramatisk vær kan vi ikke berette om nå. En enkelt kuling har riktignok sneket seg inn mellom alle de fine soldagene. Det er spådd sju slike somre, sier folk på Bleik.

Så soltørste søringer, legg trøstig sommerferien til landet nord for polarsirkelen. Vi skal servere rørte multer til rømmevafle. Hilsen, og god jul til alle.

B.N.

Objektiv samfunnskritikk

Jeg skal bare bort og hente arbeidsledighetstrygden og så går jeg samtidig og får utbetalt studentstønad. Skal også stikke innom sosialkontoret og få tilskudd til livets opphold. Du kan vel samtidig gå og få gratis legeundersøkelse, og og så går vi begge og henter husleiestønad. Du kan forresten gå inn på trygdekontoret og få rekvisisjon på nye briller til meg samtidig som du henter morstrygden. Etterpå møtes vi til den store demonstrasjonen mot dette råtne, etablerte samfunnet!

XX

SPAR KONA!

Avbildede «koneplager» ble observert under potettynningsperioden sommeren 78. Han som går bak er kjent som H.Ø., og har likhetstegn med Holters egen P. Sevaldsen. «Koneplageren» (ikke Sevaldsen) er laget av en sykkel som er snudd opp ned. I stedet for bakhjul har den et hyppekær der setet vanligvis er. Styret er montert der pedalene skulle ha vært. Stål- og sveisetråd binder ramma sammen. Den har bare forhjul, men er stødig i bruk, og gjør godt arbeid mellom rekkene. Patenten er fra Hadeland, og burde kunne bli en verdifull tilvekst til bygdas industri, hvis høvelig tomt til produksjon kan

skaffes (noe for tiltaksrådet?). Gamle sykler er det nok av, kanskje verre med plogskjær i den rette størrelsen. Men hvis alle med gamle hestehakker og små ploger roter litt i sin redskap (konf. Bondelaget), finnes det sikkert noe. Ingen butikk på Romerike fører slike doninger, og behovet er stort for villaeiere som har poteter i hagen (konf. Hagelaget). Redskapen kan samtidig brukes til å kutte hodet av jordrotter og vanden som huserer i åkrene bortover. Det er bedre enn gift (jfr. Miljøvernutvalget). Et gode med en «koneplager» er at man kan spare kona, da mannen kan utføre jobben aleine.

J.S.

ETTERLYSNING

Hvor er det blitt av feier'n? Her i Holter har vi faktisk ikke sett denne mørke skikkelsen på flere år nå.

Det bes hermed innstendig om at rette instans ser på dette forholdet slik at vi igjen kan få tilbake dette besøket.

Svarte-Per

Informasjon til nyinnflyttede

«DE UNGES SPAREKLUBB»: — Sparing er viktig!

Nannestad er i den ganske enestående situasjon at de kan bringe god informasjon til bygdefolket. «Bygdespeilet» er et tiltak som vel alle setter stor pris på, og publikasjonen har utvilsomt sin store misjon og verdi.

Men hva med nyinnflyttede til bygda vår? Mangler vi ikke her en brosjyre eller publikasjon som kan gi nyttige informasjon om forskjellige ting i bygda vår? Dette kan dreie seg om offentlig styre og stell, skoleinformasjon, helsetjeneste og mye annet.

Jeg tror at en slik publikasjon vil være nyttig for alle parter, og framfor alt må den være en hyggelig hilsen til alle framtidige nannestadborgere.

Pit DUS-medlemmer fra Nannestad samlet i «DUS-konferanse».

Her gamle Bruvøl!

Je sku ha prate et alvårson med dei nå Bruvøl før nå er je rett å slett harm hær je siter ve kamersammen.

Hå var det før slags uhyre du sente hit efter denna anonsen je hade. Je måtte ta a på sykal min å se å få sykla himatt tel Ulensaker før de var der a kom i frå. Men hâsen kan hu ha set dena anonsen. Har Dom dena påkkers avisen din uti der å a? Je mistenker dei før å ha jit a et tips bare før å se hâssen de kom tel å gå. Å det som enda være er; je veit om ei fin ei opi Bjarke som har lakt in svar men det har itte du sakt no om tel mei. Har du tenkt å prøve sjøl. Nå sitt je her uti kammerset med en grauttalerken i tussmørke å pole er stengt. (Der er det skit) Trur du je er helt iddjot Meller.

Je trefte Ramslin oppe saga her om tosdaseftan å da førtelte jen hele greia men han vile ite høre. Mei før han har kjering han!

Men han kom me no ana som je syntes hørtas bra ut å han ga mei et brev som skriver oppatt her. Der står de at det er opretet en kulturavtale mellom Hålder å Bjarke som går ut på at det skal utveksle eksperter å fagfolk melom de to kommunene med sikte på gjensidig informasjon å opplæring slik at det kan bli bedre forståelse folkene i melom.

Det første skrâttet i avtalen fastslår at 5 mann frå Hålder skal hospitere i Bjarke melom den 15 å den 22 desember før å lære dom å destilere. Dom ska gå frå hus telv står det og dom ite ji sei før det i alle familjer er minst en perrson som kan hantere et destilasjonsutstyr!

Je syns det er prisverdi at dessa stakkara nå kan få jort no me drekkevatne sitt før dom drekker det, men je har lita tru på at det nyter å få lært dessa treskalla no rettugt. Og hå ska dom der å lære åss før no? Det sku je jenne ha hatt greie på men det hade ite Ramslin tenkt på enda sa'n da je prate mei'n om tosdaseftan.

Ortôdags
leder Sevâlsen
i slâfer

I årets «DUS-konferanse», som ble holdt i september, var det samlet deltakere fra de lokale DUS-rådene og representanter for de banker som er tilsluttet denne ordningen. Under disse konferansene blir siste års arbeide gjennomgått, og neste års oppgaver diskutert. Denne gangen ble det blant annet drøftet opplegg av en «DUS-kampanje» og den videre aktiviteten framover. I tillegg ble det holdt forskjellige informative foredrag om bank og banktjenester.

— Slik konferanser bidrar til at DUS-klubbene får en bedre oversikt over det vi arbeider for, sier den lokale DUS-klubben. — Så er det vår jobb å bringe dette videre til ungdommen. DUS-ungdommen setter seg inn i bankspørsmålene, og håper dermed å kunne nå ungdommen på deres egne interesseområder. Dette kan være på flere felt, blant annet for lån til boligformål.

— I dagens situasjon er det viktig for ungdommen å tenke framover, sier DUS-klubben, og her tror vi at vår klubb kan bistå med veiledning i økonomiske spørsmål, blant annet om lånemulighetene. For å oppnå lån er det viktig å ha opparbeidet et kundeforhold til en bank. Med kundeforhold forstås ikke her en feit bankkonto, men at vedkommende bruker en bank og oppnår tillit. Her er ingen konto for liten. Derfor oppfordrer vi bygdas ungdom til å benytte banken til sine sparepenger, sier DUS-klubben i Sparebanken.

Fritid!

Du går inn i stua, men hva ser du der? Hele familien, som inntørka trær. De sitter som planter, eller digre elefanter, og glør på TV så de blir skjeve. Du tenker som så: Hvor skal jeg gå? Ute er det kaldt, og stengt er vel alt. Det ender til sist at du blir så trist. Du tar på deg tøyet og går ut i støyet. Du står i trafikken, tenker å ta trikken. Men penga er for få, så du får vel gå. Du ser fort på klokka, håpte at den hadde stoppa. For tid det har gitt, og seint var det blitt.

A.E.

Moten

Hvorfor er vi så redde og feige for hverandre, at vi ikke kan tære og ikke være som alle andre?

Vi kan da vel gå i den bukse vi vil, og blusen kan vel se ut som en sil!

Det må vel kunne gå an, selv om ikke tøyet slår an!

Vi må være brune og fine, ellers er det bare en pine å gå i bikini sammen med andre.

Vi kan da ikke HVITE vandre!

Hvorfor skal vi alle være så tøffe?

Vi blir mobba hvis vi ikke er raffe!

Siste skrik må alt være, ellers blir ekspeditrisene sære!

Ekspeditrisene ja, hva gjør man med dem?

Spør etter ei bukse, og hva finner de frem?

MOTE så klart, hva ellers? Det er jo bare MOTEN som teller!

Slik kan jeg sitte i timevis å dikte noe på rimevis. Men jeg kan ikke holde på alt for lenge, det kunne jo være andre som måtte trenge!

M.L.

ANØ - hva er det?

I kommunale saksdokumenter og i lokalavisene støter vi ofte på forkortelsen ANØ. Spesielt når saken dreier seg om kloakkspørsmål og renseanlegg. Og det er da også på disse områdene at ANØ, eller Avløpsambandet Nordre Øyeren, er på hjemmebane. Organisasjonen drives av i alt 11 kommuner i distriktet, hvorav vår kommune er den ene. Formålet er å forestå en generell studievirksomhet vedrørende avløpsvannet til nordre del av Øyeren. ANØ samarbeider med myndighetene om kontroll av de vassdragene som har sitt utløp i Øyerens nordre del, og det ytes konsultativ bistand ved planlegging og drift av avløpsstasjoner og renseanlegg.

Utgiftene til driften av ANØ dekkes av medlemskommunene Fet, Gjerdrum Hurdal, Lunner, Lørenskog, Nannestad, Nittedal, Rælingen, Skedsmo, Sørums og Ullensaker. Beløpene kommer inn som honorarer for oppdrag fra de enkelte kommunene, og ved direkte kommunale tilskudd beregnet etter folketallet i kommunene. Hver kommune har ett medlem i ANØ's styre, men dersom innbyggertallet er over 10.000, blir det to styrerepresentanter. Styremedlemmene velges av kommunestyrene, samt ett medlem fra de ansatte.

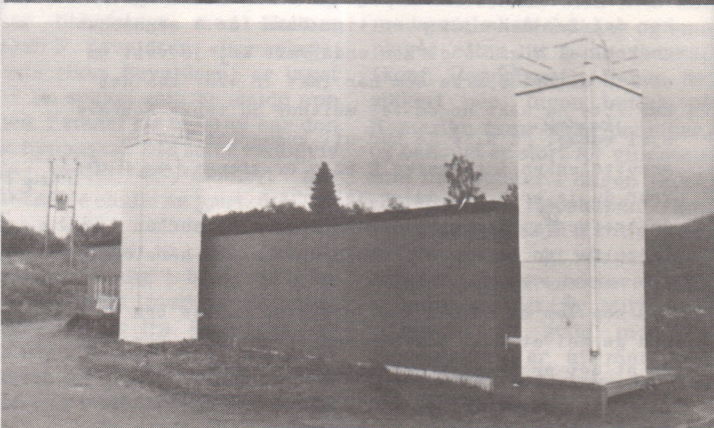
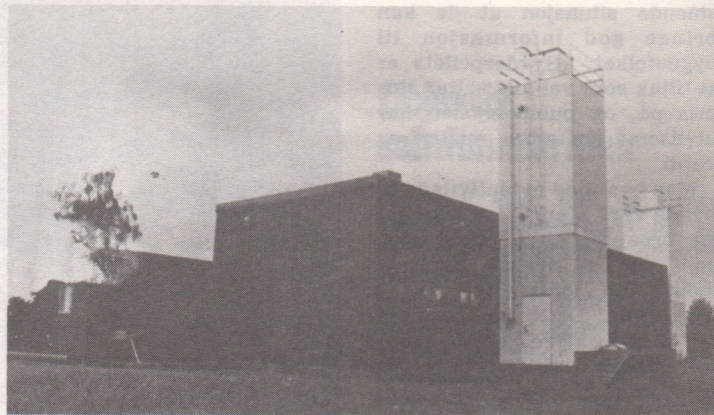
Mange oppgaver

Innen de berørte kommuner er det et samlet årlig budsjett på omlag 40 millioner kroner til avløpssektoren. Det antas at det på investeringssiden vil bli behov for meget store beløp i de nær-

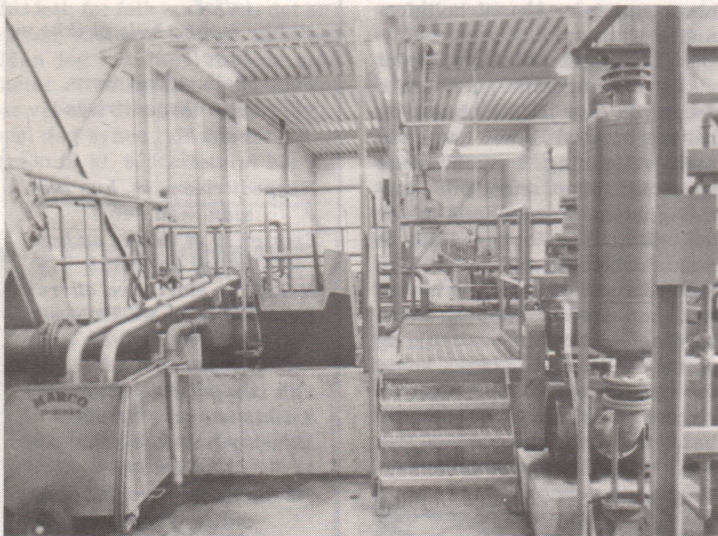
meste årene framover. ANØ som interkommunal organisasjon vil derfor ha betydelige oppgaver. Av langsiktige sådanne nevnes videre planlegging, driftsassistanse, ledningsnett, vassdragsovervåking og informasjon. ANØ vil i løpet av inneværende år trekke opp linjene for de nærmeste fem årene framover.

I 1977 har assistansen ved drift av renseanleggene vært den mest omfattende oppgaven. Dette har berørt hele 37 renseanlegg. Vassdragsovervåkingen har vært drevet programmessig, og resultatene blir presentert i år. Det har også foregått planlegging og assistanse ved utbygging av renseanlegg og ledningsnett, blant annet for vår kommune. ANØ har videre arbeidet med renovasjonsplanene for Øvre Romerike. Ellers er det gjennomført en større undersøkelse av private renseanlegg, et prosjekt for rehabilitering av vann er gjennomført, og arbeidet ved ANØ's laboratorier har økt betydelig. På informasjonssiden er det holdt en rekke foredrag, spesielt med henblikk på driftsoperatørene ved rensestasjonene.

Av oppgaver som enten er utført eller under arbeide i vår kommune nevnes driftsassistansen ved renseanleggene. Renovasjonsordningen for Øvre Romerike, hvor Nannestad er involvert, har fått sin utredning, og det er utført en rekke analyser. Prosjektering og utslippstillatelse for Holters kloakkplaner er bearbeidet, og det er vurdert hvilke personellstyrke rensean-

De tre renseanleggene i kommunen. Øverst anlegget i Maura, så i Åsgreina og nederst Bahus renseanlegg.

Det er et omfattende teknisk utstyr i et renseanlegg. Her fra stasjonen i Bahus.

leggene skal ha. Avløpsplaner for Sandsnesseter og området Haug meieri/Nordby er under arbeide. ANØ's totale regnskap for 1977 har en sluttsum på vel 2,5 millioner kroner.

Dårlige avløpsledninger

— Dårlig kvalitet på avløpsledninger er et stort problem, sier ANØ i sin årsberetning. — De fleste ledninger lagt før midten av sekstiårene er utette og utilfredsstillende som tilførselsnett for renseanlegg. Også nye ledninger som blir kontrollert viser

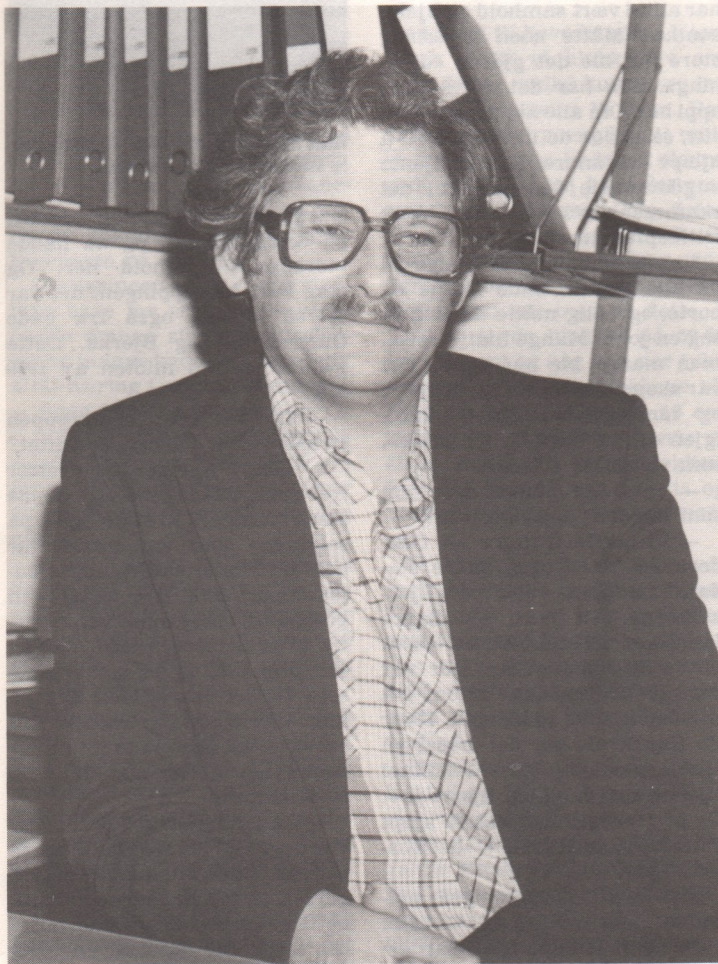
lekkasjer, noe som blant annet skyldes manglende kontroll ved leggingen. Forsiktig regnet, antas at 20% av kloakkvannet lekker ut, slik at det ikke blir renset. Da ledningsnettet representerer 80% av kostnadene i avløpssektoren, fører dette til et dårlig utbytte dersom kvaliteten av ledningsnettet ikke blir bedret. ANØ ser det som en viktig oppgave å hjelpe kommunene med å sikre bedre kvalitet på ledningene. Dette arbeidet er under intensivering, der faglig informasjon og oppbygging av ressurser vil være noen av nøkkelordene. Det vil også bli lagt

Sosialsjef Arnfinn Jensen:

Boliger, ungdomsengasjement og eldreomsorg er hovedoppgaver

Det er ingen fare for at vår nye sosialsjef Arnfinn Jensen skal begynne å kjede seg med det første. Om nå noen skulle ha trodd det. Tvert imot. — Dessverre har ikke døgnet mer enn 24

timer, jeg kunne hatt bruk for noen ekstra. Men jeg har ingenting å klage på, jeg har tre kjekke gutter, deilig hage og hyggelig hjem, og så har jeg en jobb som er gøy.

— Et utfordrende arbeide, sier sosialsjefen.

fram forslag om direkte ANØ-deltakelse i inspeksjon av ledninger ved hjelp av TV-kamera.

Private renseanlegg

— Selv om forurensningen fra spredt bebyggelse ikke er den største forurensningen, har det vært sørgelig å konstatere at en stor del av de senere bygde private renseanlegg ikke har den rette effekt, sier ANØ. Årsaken er blant annet å finne i for dårlige materialer, for dårlige anlegg, sviktende kontroll og manglende tømning av slamavskillere. — Her må noe gjøres, sier ANØ, ikke minst fordi et større antall hus må få slike anlegg i framtida. ANØ har i en egen rapport gitt en rekke anbefalinger for å bedre forholdene.

falinger for å bedre forholdene.

Etter at bedre biologiske klosetter er kommet på markedet, samtidig som fosfatholdige vaskemidler er på veg ut, oppstår det muligheter for at forurensningsproblemet fra spredt bebyggelse kan reduseres vesentlig. ANØ har i denne sammenheng anmodet Miljøverndepartementet om å stimulere til utvikling av enklere og rimeligere pensetiltak. Det antyder at slike anlegg bør lages fabrikkmessig, slik at mulighetene for feil under anleggsarbeidene blir mindre. ANØ tar ellers sikte på å ta en rekke initiativ for å hjelpe kommunene med å løse avløpsspørsmålet for spredt bebyggelse på en bedre måte.

ROB

— Gøy?

— Ja, faktisk. Jeg har et arbeid som er utfordrende, engasjerende og som jeg trives med. Heldig er jeg, og det synes jeg det er all grunn til å glede seg over.

Så sant, så sant. Og arbeidslyst bør en vel ha som sosialsjef i Nannestad også?

— Det bør en nok, i likhet med de andre kommunene jeg kjenner til så er det mer enn nok å gjøre her også. Hittil har jeg tatt «køen» for å si det slik, så foreløpig har det ikke blitt så mye av det jeg håper å få konsentrert meg om, nemlig administrasjon og planlegging. På et såpass stort sosialkontor som her i kommunen bør det være en som hovedsaklig tar seg av slikt, og det bør være sosialsjefen. Min jobb blir å finne fram til de beste måtene å løse sosialpolitiske oppgaver på.

Jensen presiserer at han bare har vært her noen måneder, og på så kort tid er det ikke å vente at han skal få fått den fulle og hele oversikt over alt som må tas med i regnestykket over hva som kan og bør gjøres innen en så komplisert sektor som sosialsektoren.

— Men det er tre hovedoppgaver jeg tror vi må ofre litt spesiell oppmerksomhet i tiden fremover, uten at jeg vil gi meg til å trække i politikernes bed. For det første er det boliger. Boliger av god standard, og kanskje særlig boliger for aleneforeldre-familier. Det vil alltid være grupper og enkeltpersoner som ikke greier seg på det åpne boligmarkedet. Skal disse få seg et sted å bo bør kommunen enten stimulere til selvbygging, bygge boliger i kommunal regi, kanskje gjennom et boligbyggelag. Hovedsaken er at det skaffes rimelige boliger med fullverdig standard.

Det andre området vi må ofre oppmerksomhet er forebyggende barne- og ungdomsarbeid, prøve å hindre nyrekruttering til selvdestruktive miljøer. Det kan tenkes ulike typer aktiv innsats fra kommunen og frivillige organisasjoner. Det beste hadde jo vært om vi med tiden kunne greie å finne et meningsfylt arbeid til flest mulig.

Så var det de gamle, da. Det er gjort mye for denne gruppen her i kommunen. Vi har en god hjemmehjelpsordning, flott sykehjem og alderspensjonat.

Etter min mening er det også behov for et aldershjem, men som sagt, jeg er ikke politiker, jeg er tjenestemann.

Tjeneste, ja. En tjenestemann med en del år i sosialetaten bak seg har som regel vært innom en del temmelig ulike arbeidsfelt. Så også Arnfinn Jensen. Han har vært konsulent i kirke- og undervisningsdepartementet og stelt med Rådet for sosialarbeiderutdanning, sosialsjef i sin fødeby Kragerø, sosialarbeider i Flyktingerådet med Midt-Østen og Øst-Afrika som spesialfelt, og nå sist lektor ved sosialskolen i Trondheim.

— Hva fikk deg til å velge denne sektoren egentlig?

— Blant annet det at jeg alltid har vært opptatt av fattigdom og likhet. Det er vondt å være fattig, underprivilegert både materielt og samfunnsmessig. Fattig er et fælt ord, nå er det på vei inn igjen i språket vårt etter at det har gått opp for oss at vi ikke må glemme hva det er å være fattig. Det er fellesskapets oppgave å sørge for at vi alle med våre ulike forutsetninger har et likeverd og opprettholder det. Men det betyr også at med likeverd følger like plikter overfor samfunnet.

Igjen blir vi minnet om den korte tiden Jensen har vært i Nannestad når vi prøver å få rede på hvordan kommunen har svart til forventningene.

— Så langt, — slett ikke verst! Det virker romslig her på alle vis. Politikere, kommuneadministrasjon og personalet her på kontoret, ja alle jeg har vært i kontakt med hittil virker romslige, likefremme og positive. Litt ekstra på plussiden er det å finne et så fint samarbeid mellom etatene, det lover godt for fremtiden.

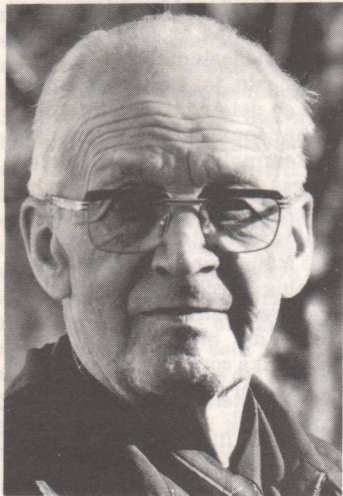
A. R.

Konsesjon

Øyvind Eggum i Maura er gitt kommunestyrets anbefaling på konsesjon for kjøp av eiendommen Grønli Østre. Selger er Randi Bergh, Oslo, og kjøpesum ble oppgitt til 16.000 kroner. Eiendommen består av 10 mål dyrkbar jord. Kjøperen har til hensikt å dyrke opp arealet som tilleggsjord til sin nærliggende eiendom.

ROB

GAMMEL BOSETTING, GODE GRANNEFORHOLD OG STORFLYPLASS SOM NABO

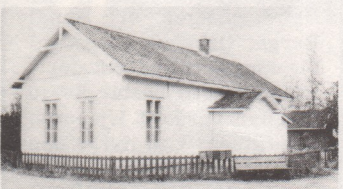
Et enestående godt naboskap har alltid preget kretsen vår, sier Karl Møllerstad.

På sandjordsmonn nord og nord-vest for Gardermoen finner vi noen av de eldste boplassene på Romerikssletta. Og Romerike, sammen med deler av Øst- og Vestfold er av de tidligst bebodde områdene på Østlandet. Dette sier noe om at Moreppen må ha svært gammel bosetting. Her var jorda lettere å dyrke med primitiv redskap enn mange andre steder på Østlandet, og her var skoger med fisk og villt.

Under Svartedauen (i 1349) ble Moreppen lagt øde. Først oppover mot 1600-tallet ble boplassene tatt opp igjen, og det var sannsynligvis på Gunhildrud at folk først flyttet inn etter Svartedauens herjinger.

Opp gjennom historia er det jordbruket som har vært hovednæringen i Moreppen. Det var husmenn, gardsarbeidere, småbrukere og bønder. Med i dette samfunnet var naturligvis også håndverkere av forskjellige slag, som snekkere, skomakere, skreddere og salmakere, men disse var i tallet de færreste.

Etter siste krigen har det vært et livlig oppsving i Moreppen, som alle andre steder. Men gardsbrukene i grenda rep-

Bodehuset i Møllerstadkrysset — ved århundreskiftet også skole.

resenterer ikke lenger så stor en andel av arbeidsplassene.

Seinhøstes gjorde vi et streiftokt over Moreppen for om mulig å komme over et og anna særeget i grenda, men vi fant lite av det. En strøm av Oslo-biler sørover mot Gardermoen etter week-enden, flyene opp og ned, men ellers intet.

Ikke før vi stanset ved bedehuset i det gamle Møllerstadkrysset hadde vi på vår streiftokt sett noe som minnet særlig om historie. Men slik dette huset ligger der i veikanten er det nå en kvass kontrast til den tette og strømlinjeformede trafikken som stryker like inntil. Over dørstokken her har det trampet skoleunger som i dag forlengst er borte. Her sto hestene tjoret ved trammen mens sangen ljo-met tungt ut i mørket. —

Vi banker på hos Karl Møllerstad for vi vet at han kjenner det gamle Moreppen bedre enn de fleste i dag. Han har levd her det meste av sitt liv og går nå i sitt åttiende år. Og vi spør ham om dette gamle bedehuset.

— Vi gikk på skole der en gang i tida, men ganske tidlig etter århundreskiftet ble skolen nedlagt, og lokalet ble bedehus. Men nå må du skrive bare pent om Moreppen da, for det er det riktige, sier Karl som er født på Møllerstad — en husmannsplass unna Kabberud.

— Det var mange husmenn her i Moreppen, men de siste kontraktene gikk ut i 1880 åra. Fra da av ble det vanlig at husmennene fikk kjøpt den elendommen de svarte så blodig for.

Videre forteller Karl at arbeidsplassene i grenda stort sett har vært knyttet til skogsdrift. Det var hogging og kjøring i allmenningen. Tømmeret ble kjørt til sagbruk, delvis i Moreppen, men noe seinere gikk det meste til Rustadsaga.

— Sagbruket i Moreppen kom i 1880 åra, og det var den kloke og framsynte Lars Kabberud som satte i gang dette. Til sagbruket hørte også et høvleri, og i tillegg til dette satte samme Lars Kabberud også i gang og drev et teglverk og ei tid også en kostskaftebedrift i Steinsgård.

Karl forteller at Lars Kabberud var en morosam og snill kar, med et ualminnelig godt hode. — Han hjalp mange som trengte en kausjonist for et lån i Hypoteken. Men han var ikke aleine om å være god å ty til i slike situa-

sjoner: Både Kristian Hafstad og Kristian Kneppe sto nok også som kausjonister, kanskje for mer enn det de var gode for i blant, forteller Karl.

— Et særmerke for kretsen har alltid vært samhold og hjelpsomhet. Måtte noen ta særlig store løft ble det gjerne «døming». Slik har det alltid vært oppi her. Om alle hadde nok med sitt, så hadde de likevel tid til å hjelpe hverandre. Og ikke kjente ungdommene den gang til det skammens ord som i dag heter fritidsproblemer!

Ungdommen måtte hjelpe til på alle måter, både heime og borte, og tidlig måtte de se å få seg en jobb. Mange måtte reise, men mange ble her også! Det var skogsfolk, murere, snekkere og tømmermenn. Men andre igjen dro til byen og ble «fine», som vi brukte å si.

— Hvordan hadde dere det som ungdom her i kretsen?

— Vi hadde framfor alt Gardermoen, men også andre steder. Like inntil veien på «Bjørkemoen», litt nord for Sanro fabrikk, lå ei danseslette som ble brukt i mange år. Der var det gratis musikk enten fra trekkspill eller munnspill. Hver St. Hanskveld var det løvsal på Gardermoen, og det var Mikael Bjerke som hogg og kjørte løv. Og på Gardermoen fikk vi kjøpt sviskegrøt og tebrød, — det kostet 20 øre.

Men Karl husker også episoder av et anna slag. — Dom sloss om jentene på Gardermoen, og det var på nære nippet at ikke Moreppinga fikk juling mange ganger. —

Det meste av lørdagsdansen der i kretsen har gått på Breidablikk i Steinsgård, i hvert fall fram til slutten av 20 åra. I 1929 ble atelieret etter fru Olsen på

Karl Møllerstad peker på det gamle ishuset til Seter Meieri.

Gardermoen flyttet og oppsatt på Kneppejordet, og nå hadde moreppingen tilhold her. Og ikke bare moreppingen, det var sterke innslag også fra både Gardermoen og Bjerke. Dette lokalet brant i midten av 1950 åra.

— Du var barn i Moreppen straks etter århundreskiftet?

— Blant mange opplevelser fra småguttedagene er denne sterk i minnet: Vi sloss og så på soldatene som var innom far heime i Møllerstad og slipte bajonetene sine. De skulle til grensa og slåss mot svenskene. Og to år seinere, i 1907, banket min bror Olaf og jeg opp ei jente som var på besøk. Hun fikk juling — fordi hun var svensk! Litt seinere fikk også vi to juling for denne tildragelsen men det er ei anna historie!

— Og jordskjelvet i 1906 (eller var det i 1907?)! Da ristet det så godt at parafinlampene gikk i gulvet, og for de voksne var nok dette et øyeblikks alvor, men for oss unga var det kun en artig opplevelse.

Sammen med unger på samme alder hadde Karl full beskjeftigelse sommerene igjennom med en noe uvanlig aktivitet. De «posterte» ved skytterlinja på Gardermoen, og var raske fram til å hente patronhyl-

Fra stedets butikk — Østby's forretning.

Skulle ønske vi kunne bli i kretsen, sier Jan-Ove Bjørnsrud, Jon Petter Kvernevik, Harry Johansen og Jan Kåre Nannestad.

sene. På denne måten kunne de på en sommer ha sanket sammen betydelige mengder kobber, bly og messing som om høsten gikk på egen jernbanevogn fra Dal til Oslo. Gutta drev stort, de rekvirerte egen jernbanevogn. Da ble det penger til jul, og da spanderte far ei flaske brennevin på seg selv!

Gardermoen er et viktig sted, ikke bare for småguttene. Her hadde mange sine arbeidsplasser og mange hadde en betydelig attåt-næring i «markentenderi», — åpen kafé i militærleiren.

— Og vi plukka villjordbær og solgte. Vi kunne få opptil 50 øre for en stor tallerken villjordbær av offiserene. Det var bra den gang!

— Men svært få arbeidsfolk hadde råd til skolegang, så alle måtte tidlig ut. Det ble byen for mange. Og den som kom inn ved jernbanen hadde vært særdeles heldig, han var framsørget.

Under krigen hadde Karl fast avisrute, — en viktig gjerning i det illegale arbeidet. Sammen med flere sørget han for at informasjonene kom dit de skulle og han husker nå at han blant annet lærte Londonnytt og Friheten på disse rutene.

Vi følger riksveien sørover og blir stående en stund utenfor det gamle meieriet, — ved Østby landhandleri. Her var Seter Meieri en gang i tiden, — etablert for snaue hundre år siden, (i 1880 åra). Da ble en gårdsbygning på Våler flyttet og oppsatt her til meierilokale. Bygningen står ennå og er en del av forretningen i dag. På Seter Meieri ble det laget ost og prim, og virksomheten holdt på i bortimot tretti år. Fra omkring 1910 ble melka hestekjørt til Dal og sendt

Verneverdig bygning forfaller på Mohøgda

Det er neppe mange nannestad-sokninger som kjenner så mye til Øvre Mohøgda. Stedet ligger bortgjemt i skogen, straks innenfor Nordmokorset, og på militært øvelsesområde. Men enkelte bærplukkere og andre har sikkert kommet over dette egenartede stedet. Også enkelte med ødeleggeslyst har dessverre også funnet vegen til Mohøgda.

Hovedbygningen er av tømmer, og kommer opprinnelig fra garden Nordre Brimi i Lom i Gudbrandsdalen. Det store tømmerhuset er trolig mellom tre og fire hundre år gammelt. En telefon til Nordre Brimi resulterte i en prat med en hyggelig dame på 85 år, Anna Brimi. Hun forteller at den var henne og mannen som før krigen solgte huset til rittmester Quist.

Tømmerhuset fra Brimi står idag på en fin høyde som kalles Mohøgda Kommandørkaptein Hans Sollie, formann i De Norske Offiserers Rideklubb, forteller at Forsvarsdepartementet ble eier av huset etter krigen, og det leier ut huset til rideklubben. Denne klubben har pr. idag 98 medlemmer. Sollie forteller at det bodde en kar her

Inngangspartiet til hovedbygningen, der til og med dørhella er stjålet!

til for to år sia. Da var det triveligere å komme hit. Nå er det gjort mye hærverk på huset. Vindusruter er knust. Innbo er til dels stjålet. Ja, til og med den store dørhella foran en av inngangsdørene er borte vekk. Det ellers prektige huset inneholder flere svære stuer, kjøkken og mange soverom i to etasjer. To trapper til annen etasje, som også har overbygget veranda. Nå har imidlertid Forsvarsdepartementet sagt opp denne leiekontrakt med rideklubben, og hele området skal bli øvelsesfelt for militæret.

med toget til hovedstaden. Kjørkaren måtte ut klokka tre om natta for at melka kunne sendes med første «trein» til byen. Det er forresten et poeng her at melka fra Moreppen hadde et ekstra godt rykte for sin høye fettprosent for forbrukerne i Oslo. Seter Meieri ga fast arbeid til to mann, men om vinteren var flere engasjert i iskjøringa. Karl Møllerstad var med på dette.

— Vi sagde blokker på 50-60 cm i firkant og når isen var tykk om vinteren kunne blokkene bli 70-80 cm høye. Vi hadde 10 øre isen og på en god dag kunne vi klare rundt 300 slike blokker. Isen ble lagret i våt sagflis og brukt til kjøling utover sommeren.

Vi begynner å gå nordover mot Møllerstad-krysset igjen. Da vender Karl seg og peker vestover, over jordene et sted. — Der ute lå skibakken vår. Der, i Søbjerke-enga hoppet vi smågutta den gang. Der er det plantert nå.

Her sier vi farvel til Karl Møllerstad og takker for god historisk veimerking.

På treningsbanen ved det gamle Møllerstadkrysset traff vi fire representanter for den helt unge garde. De ville alle prøve å bli i kretsen, men var klokkelig nok lite skråsikre. Alle syntes at det beste med Moreppen er det gode miljøet i kretsen. Kanskje litt lite å ta seg til i blant, men dette er ikke noe stort problem.

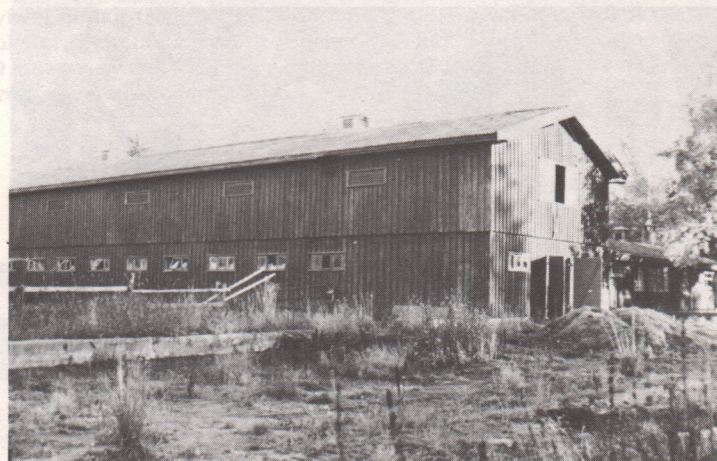
— En kan jo sparke fotball eller gå på ski. — Men vi skulle hatt et skikkelig klubbhus, med dusj og greier — ! Stort mer ble det ikke med disse fire før de igjen var ute på banen.

Og den som lever får se!

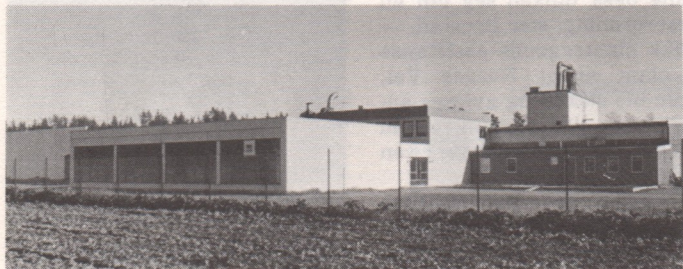
H.Ø.

Det er et staselig gammelt hus som nå forfaller på Mohøgda.

Også stallen har betydelige dimensjoner.

Bygdas største industribedrift, SANRO, ligger i Moreppen.

Nybrottmann og bonde i Buråslia

— I de første årene etter at vi var kommet til Buråslia stilte jeg meg nok av og til spørsmålet om hva galt det var vi hadde gjort som har slått oss til i denne steinrøysa, sier Trygve Brustad. — Men la det samtidig være sagt at verken jeg eller kona angrer et øyeblikk på at det ble nettopp dette stedet. Vi har gode naboerforhold, og arbeidet har vært en utfordring. Enkelte vil kanskje si at vi er blant de meget få bureisere her i distriktet. Men dette er ikke riktig. Vi har riktignok dyrket opp en del jord, men det meste hadde vært under ploegen før, selv om dette var i mindre enheter. Vårt mål har hele tiden vært å få vårt eget familiebruk som kan være en levevei, og drivkraften bak det hele har nok vært ønsket om å være bonde med selveid gard og grunn.

Før Hjørdis og Trygve Brustad kom hit til bygda regnet de seg selv som hedmarkinger, selv om de da hadde vært bosatt i Nord-Odal en tid. Her forpakket de en gard og drev med kylling- klekkeri og oppdrett ved siden av. Da dette forpaktingsforholdet opphørte, var de fast bestemt på at nå skulle de skaffe seg sitt eget bruk.

Tilfeldig valg

Egentlig var det en tilfeldighet at Trygve Brustad skulle bli bonde i bygda vår. En annonse viste at Øvre Burås var til salgs, og Brustad slo til. Dette var i 1959, og familien bosatte seg omgående på eiendommen, som besto av om lag 60 mål dyrkbar jord. Dette var en for liten enhet til å gi et brukbart utkomme, og Brustad måtte ta arbeide i

skogen ved siden av. Mjølkeproduksjonen var grunnlaget i gardsdriften, og det ble startet med åtte kuer. Eiendommen var imidlertid for liten til en rasjonell drift, og i 1964 kjøpte Brustad eiendommen Burås søndre, slik at totalarealet kom opp i om lag ett hundre mål.

Nye bygninger

— Det var tidlig klart at driftsbygninger måtte bygges, sier Brustad. — Først hadde jeg tenkt å bygge i Øvre Burås, men ved kjøpet av Nedre fant jeg ut at det høvet bedre med nye bygninger her. I 1967 sto ny driftsbygning ferdig, der det var plass for inntil 18 melkekyr og diverse ungdyr, slik at den totale besetningen kunne komme opp i 35-45 dyr. Dette er også gårdens kapasitet i dag.

Fram til 1969 drev Brustad med skogsarbeid ved siden av gardsdriften. Det var kjøring av tømmer med hest. Men etter hvert overtok maskinene, og det ble overflødig med skogsarbeid i tradisjonell stil.

Manglet vei

Da familien Brustad kom til Burås var en av de største manglene en skikkelig kjørevei. Men i 1962 tok Brustad selv initiativet for å få bygd en helt ny vei. De andre fastboende og hytteeierne i Buråslia var enige i prosjektet, og med egeninnsats og utgiftsfordeling etter brukes størrelse, samt kommunal og statlig bistand, ble det ny vei som kan holdes åpen for trafikk til alle årstider.

— Det var en stor lettelse for oss alle når denne veien sto ferdig, sier Brustad, som allerede har dyrket opp grunnen der den gamle kjøreveien gikk. — Dette var også nyttig dyrkingsjord, ved siden av de parsellene vi ellers har dyrket opp. Eiendommen slik den er nå besto opprinnelig av tre mindre bruk, og det var mange småjorder. Disse er nå etter hvert slått sammen til større og mer rasjonelle enheter.

— Det er blitt mange tunge løft?

— Det er klart at noe slikt ikke har vært til å unngå. Men det var også ting vi var innstilt på å løse. Når sagt over alt har det vært mye stein. Disse har vi fjernet og lagt opp i røyser nær jordene.

— Skal det dyrkes opp mer?

— Det gjenstår fortsatt noen mål, og kanskje nettopp derfor er det at jeg nå har kjøpt meg gravemaskin. Denne skal nyttes til nybrott og steinlessing. Selv om vårt bruk langt fra er av de største, har vi etter hvert fått en bruksstørrelse som bør kunne gi levebød for en familie. Vi trives med å drive med dyr, og i så måte egnet eiendommen seg bra.

— Hva med inntekt i forhold til arbeidsinnsats?

— Hittil har det ikke vært plass for noen arbeidstidsforkortelse for vår del. Når en har dyr på båsen i tillegg til utearbeidet, må det bli en lang dag. I forhold til arbeidsinnsatsen er nok det økonomiske utkomme heller i laveste laget. For så vidt er det arbeide nok for to familier på et slikt bruk, men det må drives som en families bruk om det skal gi et selvstendig livsgrunnlag. Vi er for øvrig blant de meget få her i bygda som får distriktstilskudd for melk, og dette gjør sitt til å bedre økonomien.

Aktiv også i organisasjonslivet

— Når vi fikk distriktstilskuddet meldte også tanken seg om en avløserordning, sier Brustad. — Vi fikk planleggende assistanse fra blant annet Norges Vel, ringen ble startet og avløser ansatt. Denne arbeider omkring en uke på hvert bruk, og dette er en meget fin ordning.

I løpet av de årene familien Brustad har bodd i Buråslia er det bygd opp nytt moderne fjøs med tilhørende driftsbygning. Nytt våningshus, med full gene-

rasjonsbolig i underetasjen, sto ferdig i 1972. Ny vei er anlagt, og Brustad har bygd sitt eget vannverk. Men samme Brustad har ellers også hatt tid til overs for innsats i landbrukets organisasjoner. Han har således

— Vi er ikke bureisere, men en del nye mål er det blitt på eiendommen, sier Trygve Brustad.

Og ny driftsbygning er det blitt, med moderne fjøs.

Nytt våningshus er reist i Burås Nedre, med generasjonsbolig i underetasjen.

Hjørdis og Trygve Brustad under tuntreet, med bygdas fineste utsikt.

Melkeproduksjonen er livsgrunnlaget, og det stelles godt med dyra.

— Jeg er ikke overtroisk, slår Askjell Undheim fast. Det er da også svært vanskelig å få seg til å forbinde familien Undheim på Vigstein i Moreppen med tro på skrømt og lignende uforklarligheter. Men. Og det er vel alltid et men i slike sammenheng. — Om Vigsteinen ikke hadde vært fredet, ville jeg nok ikke ha tatt sjansen på å flytte den. Den står i veien der ute på jordet, og rent praktisk hadde jeg helst sett den plassert et annet sted på garden. Men det er nok mer mellom himmel og jord enn vi vet av, og med de historiene som knytter seg til Vigsteinen, ville jeg ikke risikere å utfordre krefter jeg ikke vet noe om, innrømmer han.

Det er ingen sikre opplysninger om hvordan steinen kom til å stå på Vigstein-jordet, men sagnet som knytter seg til den virker troverdig nok. Særlig når man tar i betraktning navnet Vigstein som betyr «stridstein». Noen innskrift har steinen ikke, men et avtrykk som ligner et fotavtrykk. Det er nesten borte nå.

Sagnet skriver seg fra borgerkrigstidens Norge på midten av 1200-tallet. Birkebeinerne deltok i slaget på Låke i 1240, og ble drevet på retrett til Nannestad kirke. I nattens mulm og mørke fikk de lurt seg ut, og tok veien over Bidsler og opp Songa-dalen og Svartsonga opp mot Vigstein. Men der ventet en overraskelse i form av en stridslysten småkonge fra Gardermoen og hans ikke mindre stridslystne menn. Og det gikk som det måtte gå, med våpengry og mannefall over en lav sko. Det gikk ikke bedre enn at kongen falt, og da kampen var over og de overlevende fikk summet seg, reiste de

Vigsteinen i Moreppen:

Stein med tvilsom fortid og lovfestet fremtid

en stein på det stedet der kongen falt. De falne soldatene ble begravd rundt om, men de fleste av disse gravene ble senere ødelagt. Noen er igjen inne i skogen på den andre siden av Hurdalsvegen. Undheim kan fortelle at det fremdeles er spor etter soldatgravene på det som nå er hans innmark. Det er flekker der jorda er tydelig svartere enn ellers.

Men om soldatgravene er blitt ødelagt, så har kongen visst å bite fra seg også i ettertida. Den gangen han møtte sin skjebne her, var det trolig ingen gard. Den ble ryddet senere, men lagt øde igjen etter Svartedauen. På 1600-tallet ble den tatt i bruk igjen. Et par av brukerne har vist lite ærbødighet overfor den gamle konge og hans stein, og har fått svi for det. En bruker skulle bygge nytt fjøs og trengte skikkelige grunnpillarer. Vigsteinen var ideell til formålet. Den ble fraktet til gårds, og fjøset bygd. Men det fikk den stakars bonden snart angre, for det ble et svare leven i fjøset. Dyra sleit seg, var urolige og ugrea ville ingen ende ta. Før et lyst hode kom på at kanskje kongen ville ha minnesteinen sin tilbake. Ny pillar ble funnet, og Vigsteinen kom på plass igjen ned på jordet. Og i fjøset ble ro og orden automatisk gjenopprettet.

En annen bruker, antakelig noe senere, skulle sete opp ny låve og kastet sine øyne på Vig-

steinen, førsteklases stein til grunnmuren. Igjen ble steinen flyttet på, og følgende lot ikke vente på seg. Så mye uhell og ugreie i forbindelse med låvebygging hadde ingen sett, og ingen kunne forklare det på noe vettig vis. Toppen ble nådd da en av arbeidskarene falt ned og slo seg ihjel, tilsynelatende uten noen påviselig årsak. Vigsteinen fikk skylda, og fikk avskjed som grunnmurstein. Den ble pent satt på plassen sin igjen, og siden skal den ikke ha forstyrret noen. Men et morskt rykte har den fått.

Esther Undheim forteller at hun for et par år siden fikk se noen menn som så ut til å drive med oppmåling i kanten på jordet like ved steinen. Hva de egentlig gjorde fikk hun ikke greie på. — Men jeg tenkte det kanskje gjaldt retting av velen, så jeg sa fra om at hva de enn gjorde så måtte de ikke røre Vigsteinen. Da kunne det komme til å skje flere ulykker enn rimelig var på veien akkurat der. Jeg så ikke oppmålingskarene igjen, kanskje de lot seg skremme, ler hun.

Familien Undheim har det beste forhold til Vigsteinen. — Vi synes det er hyggelig å ha den her, den representerer en tradisjon som har fulgt gården i alle tider. Steinen har jo gitt navn til garden, for oss er den et slags bumerke, sier Askjell Undheim.

Vigsteinen ble fredet omtrent samtidig med at Undheim over-

tok garden i 1962, men som fortidsminnesmerke er den relativt lite kjent utenfor Nannestad.

— En gang imellom kommer det noen for å se på den, men det er helst studenter og vitenskapsfolk, og en og annen amatørhistoriker. Men historiene om steinen er ganske levende blant bygdefolk, har vi inntrykk av, sier Undheim.

— Personlig tar jeg ikke de historiene så veldig alvorlig, jeg tar det mer som en slags røverhistorie fra gammel tid. Det er så rart med det, når steinen engang har fått et rykte på seg så blir den lett tilskrevet ansvaret for uhell som måtte skje, selv om sammenhengen mellom steinen og uhellet kanskje er helt tilfeldig, eller ikke er det i det hele tatt. Men selvfølgelig, det er kanskje ikke riktig alt som har skjedd i forbindelse med Vigsteinen som har en fullstendig rimelig og logisk forklaring. Det er nok mer mellom himmel og jord enn vi vet av, og jeg vil helst ikke røre Vigsteinen om jeg kan unngå det, sier Askjell Undheim med et smil.

AR

Vigsteinen med garden den har gitt navn til i bakgrunnen.

Preståsen skole i funksjon

Den nye Preståsen skole sto ferdig til bruk ved skoleårets begynnelse. Dermed rykket omlag 180 elever og lærere inn i sine nye lokaler. Selv om skolen nå er tatt i bruk for inntil 10 klasser, er den enda ikke helt fullført. Seks klasserom, diverse ak-

tivitetsrom, skolelandskap, kontor og lærerværelser er i bruk, mens musikkrom, gymnastikksal og svømmeanlegg gjenstår. Musikkrommet er sannsynlig ferdig når dette leses, mens de øvrige rommene skal stå klar i februar 1979.

ROB

gjennom to perioder vært styremedlem i Nannestad Bondelag, er med i almeningsstyret og i styret for Romerike Trelast a/s. Hans faglige kvalifikasjoner som bonde er det da heller ingen som drar i tvil. Dette vises ikke minst når en ser besetning og det mønsterbruk som er drevet fram i Buråslia. Et diplom på veggen hjemme i stua vitner om utmerket fjøs- og mjølkestell.

— Buråslia er vel en av de vakreste plassene i bygdå vår. Men vidt åsyn, frisk luft og vakker natur er vel egentlig ikke noe å leve av?

— Det skal være sikkert. Men vi trives med forholdene slik de er. Egentlig kan verken kona eller jeg klage over noe i så måte, og ingen av oss kan tenke oss noe annet sted å bo, sier nybrottsmannen og bonden Trygve Brustad i Buråslia.

ROB

Mina Rustad Moberg:

— Joda, livet er verdt å leve!

— Blant de fineste minner jeg har fra åra her i skogbrynet, er de skautura vi tok. Enten det var innover med krøttera om våren, eller streifturer etter bæra om høsten. Gjaldt det krøttera var vi gjerne flere i følget, og det ble alltid en prat på steinene ved Løysabrua før vi vendte hjem. Da var det vår og sommer i lufta, og vi så fram mot en tid med go'vær og trivsel. Det var nesten høytid over disse årlige turene med krøttera!

Men bærturene var likevel de gjeveste. Da var vi gjerne flere i følget, — med mat og kaffevarme. Da kunne vi møte følger med hester og krøtter, — og en og annen tømmerhugger på stiene. Slik var det i skogen her oppe for ikke så forferdelig mange åra siden. Når det nå ikke er slik lenger så er det litt trist. — Bærtura våre var det likeste vi visste!

Mina Rustad Moberg må hjelpe til med staven mot gulvet for å komme bedre tilrette i stolen, og vi ser at føttene hviler tunge. Men bevegelsene er ennå raske, og det er slettes ingen 87 åring som vender seg smilende mot oss:

— Du veit det er blitt endel bærer opp gjennom åra. Er så rart med det. Ved og vatten skulle i hus, og fra butikken er det blitt mange tunge ryggsekker. Blir slitasje av slikt. Men det kunne såmenn vært verre!

Føttene, ja. Det er blitt mange steg, ofte fra tidlige morgentimer til langt på kveld, i år etter år. Mina føyer seg fint inn i rekken av solide slitere, i et liv i alminnelige kår, der det gjaldt å være tru mot selv det minste i dagene.

— Det var aldri stille hos oss. Gode naboer kom og gikk, og slik er det heldigvis ennå. Aldri ensomt og kjedelig her.

Mina er født i Steinsgård i 1891, og vokste opp på Østilbråten, stedet til foreldrene Marie og Hans. Etter skolegangen, på Steinsgård skole under lærer Helseth's kateter, tok hun seg jobb som tjenestejente på Skjennum. Seinare ble det Nordby og deretter Melby. I 1913 giftet hun og Ferdinand Rustad seg og flyttet inn på Solhaug. Etter å ha bodd der en stund flyttet de til Rustadholtet og ble der til de i 1938 kjøpte stedet Moberg ved Osvegen. Ferdinand arbeidet omtrent hele sitt liv i skogen, og mange ble årene i Råsjøtraktene. I denne tiden satt Mina igjen aleine med ungene.

Vi forstår på Mina, mens vi sitter slik og småprater, at det nok har vært tunge stunder iblant, som rimelig kan være. Men også massevis med glede gjennom alle disse årene. Og vi aner kvelder da alt var stille, at freden var god, og livet var verdt å leve —.

— Joda, livet er verdt å leve, men det hadde greid seg med noe mindre slit. Litt stusselig og tungvint var det og den tida vi bare hadde parafinlampa. Men det gikk det og. Alt måtte gå, og gleden var sikkert desto større da tingene så smått begynte å snu seg, og vi fikk lys og vatten. Det hjalp godt.

Mina husker episoden som bokstavelig talt lyste opp litt mer i hverdagen. Den 3. januar i 1948, klokka fire om ettermiddagen, ble en bryter dreid om og grenda fikk Gjermaa-lys. Og ikke nok med dette, i 1954 kom Løysa-vatnet, og det var slutt med bæringa fra elva nedenfor. Slikt husker en gjerne. Det var tungt å gå og bæra vatten til krøttera.

— Men da jeg i sommer etter mange, mange år igjen kom tilbake til Gardermoen kjente jeg meg knapt igjen. Der er allting snudd på, og det gamle er borte. Gudbjørgs Minde, som lå et sted der flyplassen ligger nå, den gamle veggen, skogen og de gamle husene — alt var borte, alt var nytt for meg.

— Du husker det gamle Gardermoen?

— Om jeg gjør! Vi brukte å gå dit hver St. Hans-kveld vi som var jamngamle heime i Steinsgård den gang. For på Gardermoen var det forlystelser og moro. Og dit kom det både musikanter og silke som gjorde rare kunster. Å jo, det var nok stas med Gardermoen den gang!

Men da sto skogen mørk og tung like inntil veggen, — et smalt kjerrespår som slynget seg videre mot Hurdalssjøen. Gardermoen representerte et snev av den store verden i ei ellers ganske stillferdig bygd. Men noen store utskjelelser var det sikkert ikke så mange som kunne spandere på seg likevel.

— Vi hadde så lite å rutte med. Og danse har jeg aldri gjort, men jeg var på dans i Fjellidal i Bjerke noen ganger. — Nei, jeg kom aldri inn i rytmen jeg, så det ga jeg meg fort med!

Med unntak av tre uker har Mina bodd alle sine dager her i bygda. Og de tre ukene som skal

trekkes fra var den gang hun og Ferdinand sammen med et par til dro til Sverige på tømmerhogst.

— Jeg synes jeg har hatt det bra her, og her er det godt å eldes. Her har jeg mine venner, slik jeg alltid har hatt, og her er alt jeg behøver.

Som rimelig er gruer Mina seg for vinteren denne gang. Lange og mørke kvelder, kulde og fyring har ikke gjort så mye før om åra, men nå gruer hun seg.

— Det skjedde så brått dette med Ferdinand, og det ble så tomt og rart her. Godt at ungene er flinke til å besøke meg, og godt jeg har gode venner på alle kanter her. Det setter jeg pris på.

— A bli gammel? Jo, det er helt i orden. Og var det mye vondt før i tida, så er det ikke noe bedre nå, mener Mina. — Det kjennes godt å eldes fra all elendigheta, og når en blir eldre

så ser en annerledes på mange ting!

— Jeg sitter mye ved glaset og leser nå, særlig i Bibelen, men jeg blir så fort sliten for skriftera er så lita. Står nok mye fint i Bibelen, men jeg får liksom ikke med meg alt. Likevel er denne boka det likeste!

— Blir nok stusselig og rart i vinter, det er så, men som sagt har jeg barna og gode venner. — Slikt er gull verdt, det fastslår en når en begynner å bli gammel!

H.Ø.

Serveringsbevilgning

Børre Skaug er gitt serveringsbevilgning for drift av kafeen i Bjerke Velhus.

Årets «gullkonfirmanter»

Det er etter hvert blitt en tradisjon at de som sto til konfirmasjon for 50 år siden setter hverandre stevne møte. Også i høst var dette tilfelle for kirkene Bjerke, Nannestad og Holter. Vi bringer her bilder fra disse begivenhetene:

Gullkonfirmanter ved Holter kirke. Øverst fra venstre: Kristoffer Fevik, Ola Ringstad, Håvard Lerberg, Hans Guthaug, Holger Nordvold, Martin Østby, Jens Steen, Ole Eik, Kåre Kopperud, Martha Velthen, Signe Berresen, Helga Ytterbø, Magda Andersen, Ida Hylden, Anne Låvegg, Karen Torkildsen, Hanna Gulbrandsrud, Margit Lerberg, Kari Haga og Astrid Lindland.

Gullkonfirmanter ved Nannestad kirke. Øverst fra venstre: Ola Rustad, Birger Engelerud, Anders Haga, Henrik Brustad, Johs. Ødemark, Trond Hombø, Olaf Johansen, Kristian Røtterud, Heiga Breen, Jenny Johansen, Hans Kjos, Omar Broen, Magnhild Løkken, Johanne Strøm, Else Tunnold, Dagny Hoff, Ruth Tærud, Ragnhild Fjeldberg, Ragna Grasmø og Gudrun Bjerke.

Gullkonfirmanter ved Bjerke kirke. Fra venstre øverst: Hilmar Døhlen, Nils A. Bjerke, Georg Blakkisrud, Gunnar Vollaug, Olga Sandal, Olav Asakskogen, Dagny Sørsgård, Arvid Nordheim, Ella Kopperudmoen og Martha Løchen.

Trinnvis bygging av garasje- og lagerbygget

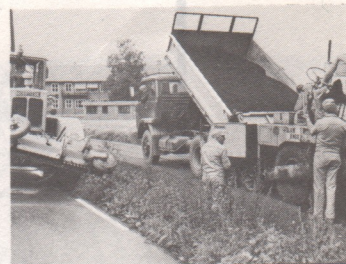
I kommunestyremøte i april i år ble det vedtatt en plan for bygging av nytt kommunalt garasje- og lagerbygg i Bahus. Samtidig ble det bevilget 2,5 millioner kroner til byggearbeidet, hvorav 500 000 kroner skulle dekkes av kapitalfondet, mens resten skulle opptas som lån. I denne anledning ble det søkt Øvre Romerike Brannkasse og Norges Brannkasse om lån, for hver på en million kroner. Øvre Romerike Brannkasse har nå meddelt for sin del at lånet er innvilget i sin helhet, mens Norges Brannkasse kun tar 250 000 kroner av det beløp det er søkt om. Begge lån skal tilbakebetales over 10 år til en rente på 9,5 prosent.

Kommuneingeniøren mener at det blant annet av hensyn til brannstasjonens behov i 1980 er påkrevd å begynne anleggsarbeidene for et nytt bygg allerede i år. Dette også på grunn av den nåværende falleferdige garasjen, som kan representere en fare for skoleelevene ved Preståsen skole. Formannskapet har sluttet seg til dette synet, og godtatt betingelsene for de nevnte lån. Samtidig gis byggekomiteen, som i dette tilfelle er teknisk utvalg, fullmakt til å oppta konkrete kontraktforhandlinger med entreprenørfirmaet Brødrene Hansen fra Eidsvoll. Når resultatet fra disse for-

handlingene foreligger skal de igjen forelegges formannskapet for avgjørelse. **ROB**

Gangsti asfalteres

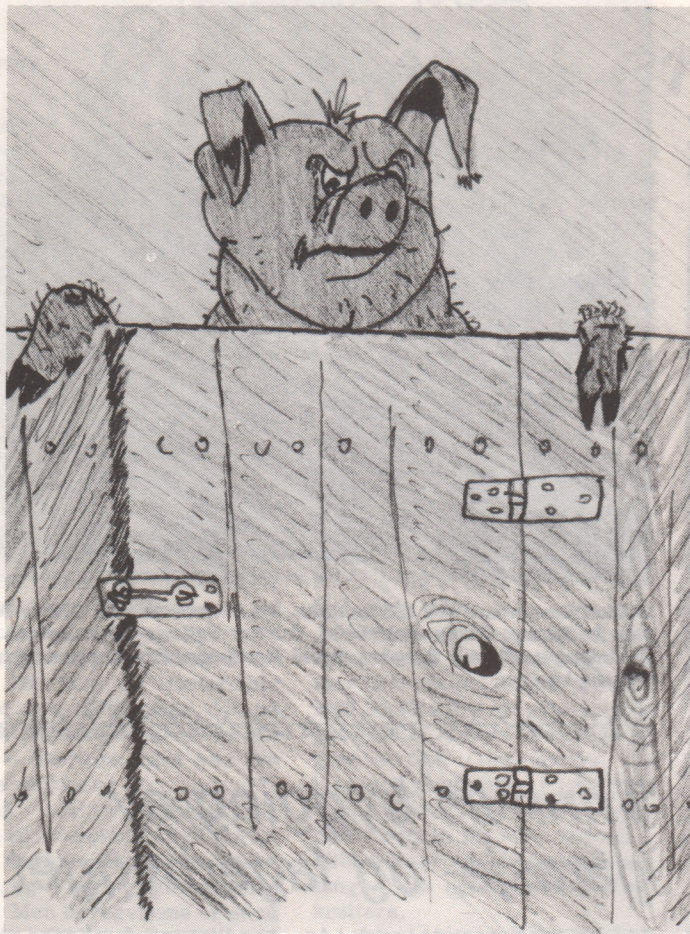

Gangstien ved Løken skole fikk i høst asfaltdekke.

G.N.

For å få ført gangstien nordover fra Løken skole må noen bjørketrær, ett epletre og en kiosk fjernes.

Svinet Olssen

Tekst:
ROB

Tegninger:
**Geir
Frimann Andersen**

Olsen var født gris. Og det kunne han selvfølgelig ingen ting for. Men Olssen var ingen hvem-som-helst gris. Allerede som nyfødt viste han anlegg som ikke bragte ham synlig sympati hverken hos sitt moderlige opphav, eller blandt hans mange medsøstre og brødre.

For så Olssen sitt snitt til å bite øre av ett av sine søsken, vel, så gjorde han det. At morskjærligheten forsvandt på et tidlig tidspunkt skyldes nok heller ikke minst at moren under en pattesermoni mistet den største og beste puppen hun hadde. I den sterke konkurransen med sine medsøsken om spiseretten hadde Olssen like gjerne bestemt seg for at han ville ha sikre leveranser. Det er derfor lett forståelig at Olssens popularitet innen familien ikke var så stor.

Men når Olssens rette Eiermann til punktlige tider kom for å fore og se til sine griser, da viste Olssen seg alltid som en virkelig gentlegris. Han stod formelig og logret med den lille halen sin. Og den eneste som fekk klapp av sin husbond, det var Olssen.

Men det var her Olssens Eiermann på et tidlig tidspunkt gjorde sin første feil. For hadde han løftet litt på ørene til Olssen, slik at han kunne ha sett den rett inn i øynene, ville han ha funnet at det lyste vill råskap og forakt ut av dem.

Men dette så ikke Eiermannen, og dermed beholdt Olssen sin stilling som favorittgris.

— «Olssen skal bli råne», sa husbonden. — «Den er godlynt, og har allerede vokset seg større enn noen av de andre i kullet.»

Dette var husbondens andre store feil. For hvor merkelig det enn høres, så det ut til at Olssen i sin unge alder forstod hvilken gjerning han skulle bli satt til i sitt griseliv.

Olssen la seg derfor i hardtrening.

Hans unge medsøstre ble etterhvert overnervøse og urolige. Men Olssen fekk likevel fortsette sitt treningsopplegg, for det er heller ikke bare moro for en ung grisemø å vandre resten av livet uten ører. Og da det desuten innen grisekretser ikke finnes barnevernsnevnder, var saken klar.

Etterhvert vokste Olssen opp og nådde grisenes myndighetsalder. Han var forlengst blitt plassert i enebinge, og hadde det forsåvidt bra, skulle en tro. Men Olssen var sta og innesluttet. Riktignok vokste han raskt; — det var ingen ting å klage på matlysten. Tvert imot, når Olssen hadde fortært sin egen rasjon, brøt han seg rett som det var ut av sin egen binge og inn til sine medsøsken. Vettskremte som disse var fra tidligere samliv med Olssen, trakk de seg raskest bort fra mattrauet, mens Olssen forsynte seg med det som var igjen. Det er klart at den nedsatte rasjonen for søsknene etterhvert måtte gå ut over spekklaget. Et par av de som best husket Olssens meritter var tilslutt blitt så vettskremte at de ikke turde ta til seg føde. De ble da også så tynne og magre at de nærmest gikk rundt og kippet i sin egen svor.

Men tiden gikk, og en vakker dag opprandt da Olssen skulle vise at han var gris for å oppfylle de oppgaver han var satt til i livet.

Husbonden satte trynetom på Olssen, og leide han pent ut av bingen. Olssen fulgte velvillig med, så snill som bare en gris kan være.

— Ja nå, Olssen, får vi se hva du duger til, sa husbonden. — Det står en venninde kute på tunet og venter på

deg! Her var det husbonden gjorde sin tredje og største feil. Gamle drifter våknet nemlig i Olssen, og det mildest talt fløy en djevel i ham. Og heller ikke bare en enkelt grisedjevil, men alle de onde makter som har sitt virke innen grisenes verden.

Først stanget han sin husbond, som ikke engang fekk tid til å lese Olssen noen sannhetsord, før han for resten av sermoniens varighet stille sovnet inn blandt Olssens søskenflokk.

Olssen så nå veien ut fri, og ruslet verdig ut. Ja så verdig som det overhodet er mulig å te seg for en som er pålagt det store ansvaret å føre griseslekten videre.

Men det sterke sollyset ute på tunet ble for mye for Olssens verdighet. Han skimtet to individer som stod utenfor, men alt var uklart for ham. Olssen ble nervøs. Og det er noe som alle med ansvarsfølelse må forstå. Hans plikter lå tungt på hans bog, og selv om Olssen ikke klart kunne se hva som var hva, fant han det riktig øyeblikkelig å gå til aksjon.

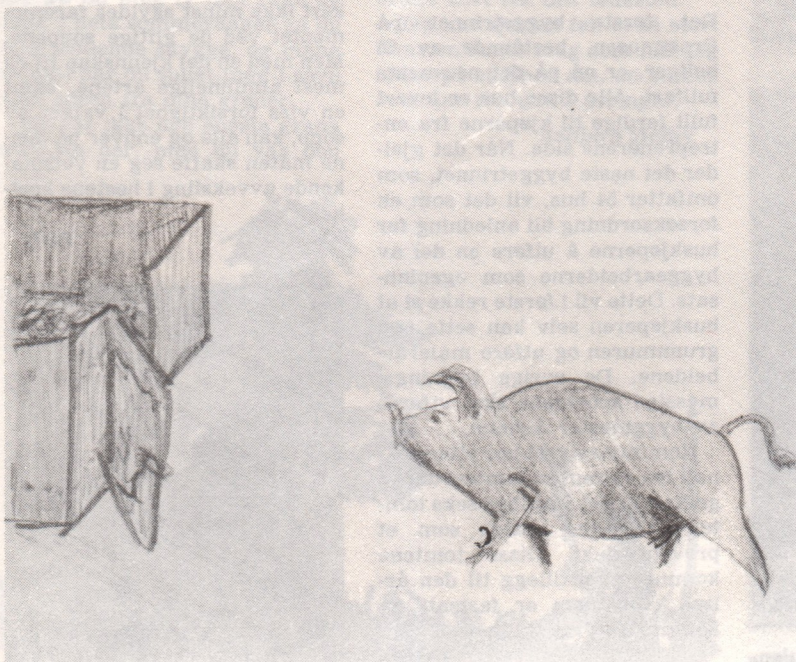
Personlig mener jeg derfor at Olssen må unnskyldes for at hans tidligere matmor ble påført sjokkskade og visse merker etter en rekke grisetenner i venstre legg. Alle kan ta feil, og dette bør også gjelde innen griseverden.

Men at Olssens venninde for dagen måtte finne seg i å miste sitt venstre øre, samt ytterste delen av den fine halekløllen hun alltid hadde vært så stolt av, taler ikke til Olssens fordel. Ellers utførte Olssen sin plikter på en meget tilfredsstillende måte.

Etter endt seremoni våknet også husbonden fra sine lykkelige drømmer. Fortumlet som han var, farer han ut på tunet, der han først møter Olssen i verdig marsj tilbake til sin binge, så sin kone, som enda er sjokkskaddet.

— «Olssen er en gris!» utbryter hun hysterisk. «Han må slaktes!»

— «Olssen er ingen gris,» sa husbonden, «han er et svin!»

Stor oppgave for historielaget:

Låven på Søkringler skal restaureres

Hovedbygningen på Søgarn Søkringler.

Garden Søkringler omfatter Nordgarn Søkringler og Søgarn Søkringler. Det er nå samme tun, og det er også samme eier. Og når låve, hovedbygning, stabbur og struss forekommer på begge garda, blir det mye hus å holde ved like for en eier. Nannestad historielag har inngått avtale med eieren om at historielaget står for restaureringen av den gamle låven på Søgarn Søkringler. Fylkeskonservatoren har sett på den, og fin-

ner den meget verdifull. Historielaget håper at låven kan bli fredet. Omtrent alle hus brant ned her på Søkringler i 1736. Eldste delen av låven, som nå skal settes i stand, er den som ble bygd opp igjen etter brannen. En del er tilbygd for ca. hundre år siden. Stabburet på tunet er kanskje like gammelt som låven, det samme gjelder hovedbygningen og strusset.

Formannskapet har etter forslag fra kulturstyret bevilget 7500 kroner til restaureringsarbeidet. Ellers har historielaget søkt om økonomisk støtte på flere kanter. A sette låven i stand er beregnet å koste omlag hundre tusen kroner. Låven inneholder blant annet en hestevandring som slett ikke er ramlet ned, som vi har hørt. Det ser ut som den mangler bare litt smurning før den snurrer rundt igjen. Nannestad historielag har med sine medlemmer startet opp med å fjerne det ødelagte

Stabburet, som også er meget gammelt.

Strusset på Søkringler, som en gang var skolehus.

taket. Alt ubrukbart av tre-materialer og takstein skal fjernes. Deretter er det meningen at byggmester Aas skal rette opp selve låven, og lafte inn noen bedre «gamle» stokker hist og her. Slik vil så låven bli stående i vinter. Hvis det kunne gå som historielaget håper, kunne det være en mulighet til å fortsette arbeidet til sommeren. Historielaget ønsker alle som er interessert i den gamle kultur

velkommen til å ta et tak når arbeidet fortsetter.

Når vegger og tak er satt i stand til neste år, bør det også være et mål å få den nå så sjeldne hestevandringen til å snurre litt igjen! Dermed bringes den gamle og høyst verneverdige låvebygningen noenlunde tilbake til sin opprinnelige form og funksjon, et tiltak som er av stor lokalhistorisk verdi.

G.N.

Den gamle låven er i dag i sterkt forfall.

Mye av tømmeret er imidlertid i god forfatning, og skal brukes om igjen.

«Sopp er fin mat!»

Så påstår i alle fall familien Saga, her påtruffet under en høstlig sankedag i Nannestad almenning. Kurven er riktignok ikke helt full ennå, men det ble påstått at dette skulle ikke by på

de store problemene. Og det var et godt soppår i år, med til dels store mengder av de mest kjente matsoppene. Som vanlig var det nok fåresoppen som var den dominerende, men en del kantarelleg har også vært å finne. Ellers var det også flere av de andre matsoppene som hadde litt av et kronår.

Sopp som mat har hittil vært svært lite påaktet i bygda vår. For mange er det en ren utenkelighet å spise sopp, noe som sikkert ikke minst skyldes faremomentet ved de giftige soppene. Men med en del kjennskap til de mest alminnelige artene, samt en viss forsiktighet i valget av sopp, kan alle og enhver på denne måten skaffe seg en velsmakende avveksling i høstens kosthold.

ROB

Nye tomter på Prestmosen

Det første byggetrinnet på Prestmosen, bestående av 63 boliger, er nå på det nærmeste fullført. Alle disse hus er levert fullt ferdige til kjøperne fra entreprenørens side. Når det gjelder det neste byggetrinnet, som omfatter 54 hus, vil det som en forsøksordning bli anledning for huskjøperne å utføre en del av byggarbeidene som egeninnsats. Dette vil i første rekke si at huskjøperen selv kan sette opp grunnmuren og utføre malerarbeidene. De øvrige bygningsmessige arbeidene skal utføres av byggmester Asheim.

Kommunestyret har etter søknad fra eieren av tomtgrunnen godtatt at det frambyes seks tomter på denne måten som et prøveprosjekt. Disse tomtene kommer som tillegg til den årlige kvote som er fastsatt av kommunestyret tidligere.

ROB

Pensjonisttreff utenom alfarveg

— Jovisst spøker det her på Bekkestua, sier Martha Ødegård, Karoline og Johan Arvesen, Sverre og Ragna Dahl og Nils Døhlen.

«Trudeluttene» Turid Berg, Liv Karin Solheim, Inger Lise Niemi og Solfrid Ruud.

I skumringa en kveld i høst samlet et førtitalls pensjonister seg på Bekkestua, og i lyset fra parafinlampene og peisen ble dette for mange et lite stevne-møte med fjerne år.

Det var eldrekomiteéen i Holter Husmorlag som denne gang stelte i stand en pensjonisttreff litt utenom alfarveg. Trudeluttene klimpret og sang, og da 11-årige Jorunn og hennes far Johan Bahus hengte på seg to-raderne, var det flere som tok seg en svingom i peislyset. Martin Eik leste egne dikt, — et fint innslag i laget, og Thorleif Ødegård fortalte om den gang han tok en ørret på en kilo i bekken rett nedenfor Bekkestua. Innimellom alt dette serverte Husmorlagets medlemmer ertesuppe og rundstykker med påfølgende kaffe og kringle.

— Et fint tiltak som Holter Husmorlag skal ha store rosor for. Vi hørte flere av de eldre si at «dette må det bli mer av». Riktig enskumringstime inne på skogen!

H. Ø.

Farvell bestemor

I en årrekke besøkte jeg deg med kortere og lengre mellomrom. Du bodde på en fjellknaus ved vannet. Jeg var alltid velkommen hos deg, og jeg så opp til deg som en snill bestemor.

Jeg satte ryggsekken og soveposen inntil deg, og du passet på det mens jeg gikk langs stranda og fisket. Under dine brede vinger ga du meg ly mot regn og vind. I hete sommerdager ga du meg svalende skygge, og mang en natt har du sullet meg i søvn med susen fra dine grener.

Du var ikke den eneste grana som sto der, men du var den

største og den eldste. De som sto rundt deg var ditt avkom gjennom flere generasjoner.

I snø og kulde, i sol og regn sto du der. Nederst på kroppen hadde du noen sår, men dem hadde du leget med din egen saft. Du tålte alt, inntil motorsaga med et brak felte deg til jorden og du så plutselig ble dradd bort fra ditt fødested.

Jeg har sjelden følt et så stort tomrom rundt meg som når jeg sitter på stubben din, en stubbe som har treognitti årringer.

Asbjørn Melby

Geir Friann Andersen '78

— Nå venter vi bare på kaffen, sier fra venstre Kirsten Nordby, Maria Finstad, Johanne Nordby og Polla Nordby.

Høstens festdag for barna

Dårlig vær kunne ikke hindre at «Barnas Dag» i Midtbygda likevel ble vellykket. Deltakelsen var som vanlig god, og programmet ble stort sett avvirket som planlagt. Vi bringer her små glimt fra dagen.

ROB

— Mon tro om jeg ikke vil bli brannmann! Ridning er alltid populært.

Fornøyde deltakere tross været.

«VI VAR VEL ET GAMPELAG NÅR SANT SKAL SIES!»

Fem fotballspillere frisker opp minner fra 1926

Etter en kamp på Holtersletta i 1926. Bak fra venstre: Nils Døhlen, Thor Linnerud, Hans Aas, Sigurd Fjellheim og Johan Fjeld. Foran fra venstre: Martin Myrhaug, Hans Grani, Hans Trøgstad, Kristian Grani og Thorleif Ødegård. Keeper i stripete trøye er Hjalmar Fjeld.

I 1926, da var det fotballag i Holter da! Vi spilte i klasse C og var på tur opp i B. I kretsmeisterskapet ledet vi mot Eidsvoll. Men så søk beinet til Hermod Linnerud, og da ble det verre å være oss. Så gikk tommelfingeren til Hans Trøgstad, og da var hundre og ett ute, - 4-2 til Eidsvoll.

De fem av spillerne fra 1926 erindrer bragdene på fotball-

banen for over 50 år siden med glimt i øyet. — Jo, visst tapte vi iblant. Vi tapte med glans også! Men du verden som vi sparka og!

Vi sitter sammen med fem av Holter-spillerne fra den gang: Thor Linnerud, Hjalmar Fjeld, Nils Døhlen, Martin Myrhaug og Thorleif Ødegård hjemme hos Thorleif, 52 år etter at disse karene sjonglerte på banen for

Over 52 år er gått, men ennå lever forballminnene hos disse fem. Bakerst fra venstre står Thor Linnerud, Hjalmar Fjeld og Nils Døhlen. Foran Martin Myrhaug (t.v.) og Thorleif Ødegård.

Holters ære. Men ellers var også disse med på -26-laget:

Kristian Grani, Hans Grani, Hans Trøgstad, Sigurd Fjellheim, Hans Aas og Johan Fjeld. Hans Trøgstad sto i mål. Thorleif Ødegård, Kristian Grani, Martin Myrhaug og Hans Grani var i forsvaret. På midtbanen Johan Fjeld og Sigurd Fjellheim mens Hans Aas, Thor Linnerud, Nils Døhlen og Hjalmar Fjeld var løpere.

Her gjenoppfriskes minnene i fleng, slik de ser ut med de forbehold som kan være nødvendig etter så mange år:

— Vi var fine på banen. Gule drakter med svarte striper, siden grønne drakter med hvite krager. Og første gang vi brukte de gule draktene satte det inn med et bedrøvelig regnvær!

— Jo, men husker dere den gang vi reiste til Eidsvoll uten drakter? Da draktene kom ettersendt, var kampen i full gang, og hølsøkinga med bar overkropp!

— Og husker dere Sigurd, han var en ravn til å skalle. Rett og slett et talent til å bruke hodet. «Kårner» var ubetinget mål når Sigurd var oppe ved stanga!

— Og den gang på Sand da Hermod stanget butt med Karl Sand. Etterpå gikk Hermod som et uvær langs hele banen. Men ble det mål kara?

— Nei, mål vart det visst ikke.

— Og selv om Holter den gang hadde hele tre lag, både A, B og C, så hadde vi aldri noen reserve på A-laget. Ble det skader var vi straks på tynn is.

— Men vi hadde tilskuerne med oss!

— Husker dere da beinet til Hermod røk? Da doktor'n såvidt var ferdig med Hermod, så kom'n Hans med finger'n sin. Var det da rart om doktor'n lurte på om «dom dreiv å slakte ned på Jessheim». Men det gikk flere bein på hølsøkinga, om ikke akkurat i samme kampen. Både Willy Moe og Johan Fjeld har ligget med av bein etter dystre på fotballbanen.

Ofte syklet laget når de skulle ut på spilling, og det kunne bli seint på kveld før de var hjemme igjen. Men da det ble lastebil på «Meleriet», ble denne brukt, og da kunne det også bli med tilskuere. Fan's ville det vel hete i dag, — på godt norsk.

— Var godt å ha litt publikum i ryggen, og på hjemmebane hadde vi alltid folket med oss, som rimelig er.

— Lastebilen var alltid full, og bra var det, for da ble det billigere på oss alle. Og sånn som dom streik under kampen!

— Ja dette med pengene er et viktig moment. Det var et stort løft bare å skaffe seg fotballske, og vi hadde ikke annet enn basarer å ty til for å holde laget oppe. Sjelden fikk vi inn såpass under en kamp at vi fikk betalt dommeren. Han skulle ha 5 kroner.

I klasse C her i distriktet var ellers Sand, Gjerdrum, Hauer-seter, Gardermoen, Dokken i Eidsvoll, Eidsvoll Turn og Kløfta. Ingen av de fem hjemme hos Thorleif legger skjul på at motstanden kunne være stor både når de møtte Gjerdrum, Sand og Eidsvoll Turn. Men verst var det likevel å møte Kløfta. Det var utvilsomt hardeste laget i serien.

Hølsøkinga trente jevnt. Hver onsdags- og fredagskveld møttes de på Holtersletta, hele sommeren igjennom, og alle som møtte opp fikk lov til å være med.

— Men vi var vel et gampelag, når sant skal sies! Vi greide oss fordi vi var sterke og seige. Teknikken var det nok heller skralt med. Thor og Hans Aas var likevel gode skyttere. Og Sigurd brukte hodet bedre enn de fleste.

Selv om ressursene var begrenset hva utstyr angår, så var nok innsatsen den gang fullt på høyde med det beste vi ser i dag. — Hva ga fotballen slik disse fem ser det etter alle disse årene?

— Den ga oss noe vi kunne samles om, og noe å se fram til i ellers stusselige dager.

— Vi kunne vel trengt å hvile i helgene eller den tid vi trente, men vi klarte nok arbeidsdagen vel så godt nettopp fordi vi drev med fotballen. — Den ga oss en vedvarende interesse for idrett og i særdeleshet for fotball som vi har hatt glede av i alle år senere.

— Og så alle de artige minnene —.

— Ja, husker dere den gang vi møtte Grorud da Trygve Lie var med?

Hvem teller vel de tapte slag?

Sløyfer deles ut til de beste hestene. Her er det rideklubbens formann km.kapt. H. Sollie som står for utdelingen etter endt løp.

Spreke hester i konkurranse

Lørdag og søndag 23. og 24. september var det spreke hester å se rundt Mohøgda og Gardermoen. Thomas Stang Michelets Minneløp ble avviklet disse to dagene.

Sekonløytnant Ths. Stang Michelet var i 1885 på to års permisjon i Egypt og Sudan. Under et flere dagers ritt i ørkenen ble han syk. På hospitalet var det tyfus som til slutt endte hans liv. Han må ha vært lidenskapelig interessert i hesterydning, for på sitt dødsleie testamenterte han tyve tusen kroner til De Norske Offiserers Rideklubb. Dette var sikkert en enorm sum den gang, og klubben fikk en god start, og så lyst på framtida. Til minne om denne gavmilde offiser blir dette løpet holdt.

Lørdag var det dressurridning, noe som for en menigmann

Nei, det har ikke disse fem gjort heller. De ser med glede også på de kampene de tapte.

— Det var nok ergerlig å tape, særlig i jevne kamper, men så dypt inn på oss gikk det likevel aldri!

De kom fra tungt arbeid og lange dager alle sammen, men når snøen gikk rullet ballen på Holtersletta. De trente i det de hadde, gjerne i nikkers og bek-søm. Det gikk like rundt.

— Vi hadde det moro. Rett og slett moro!

— Har idretten kommet et hakk lenger?

— Om idretten er kommet lenger? Nei det vet vi ikke, men at disse karene var amatører på reall og fint grunnlag er helt sikkert. Det skal ingen ta fra dem. Hermed er de alle behørig inn-tegnet i et stykke vesentlig byg-dehistorie. H.Ø.

så uhyre vanskelig ut. Terreng- rittet gikk i området Flatner, Trandum, Mohøgda. Sprangrid- ningen foregikk på ridebanen ved Quistebo. Ikke alle rytterne kom over hinderne, men mange luftige svev fikk vi oppleve. Alle disse arenaene ligger slik til at publikum neppe aner at noe slikt foregår. Litt mer blest om rid- ningen, og tilskuerne vil nok komme. Bygdespeilet vil med dette oppfordre hesteinteres- serte til å ta en tur dit. Løpet skal foregå i disse traktene hvert år heretter.

G.N.

Sparebankens forstanderskap

Som kommunens represen- tanter til forstanderskapet i Sparebanken er valgt Marit Berntsen, Ragnar Rygh, Bjarne Granly, Per Rams- li, Aud Røtterud, Pål Hvat- tum, Bjarne Hafstad, Paul M. Haga. Samtidig er Einar Nordengen, med Bjarne Hafstad som varamann, valgt som kommunens rep- resentant til Sparebankens styre.

Etter den nye loven for sparebanker skal nå for- standerskapet bestå av 20 medlemmer og 10 vara- menn. Av disse velges åtte av kommunen, åtte av inn- skytterne og fire av de an- satte.

ROB

«Våre kjæreste bøker»

En god bok er en god venn. En gammel bok er en gammel venn. Dette er ord med mye sanning. Rundt om i bygda vår finnes det sikkert mange av disse. Bøker som på attendehundretallet kostet mange penger. Det var helst religiøse skrifter, kokebøker og lesebøker for almueskolen. Slike skulle oppdra og forme den opp- voksende slekt. Det er kanskje ting vi smiler av idag, som den gangen var ramme alvor. Bøkene gjemmes sikkert for- svarlig, og tas fram med jevne mellomrom. De er blitt rene kle- nodier.

Arne Rustad i Maura har noen av disse, som han velvilligst har lånt oss. De eldste bøkene er fra 1844, — «Lærebog i Bibelhi- storien», utarbeidet af S. B. Hersleb, professor i Theologien. Og «Udtog af Dr. Erich Pontop- pidans Forklaring», omarbeidet af en dertil naadigst Commis- sion. Samme bok også av årgang 1884. En av bøkene har tittelen «Hjertesukk», datert 1861. Gode tips for oppførsel både Løverdag morgen og Løverdag aften, og alle andre tidspunkt i et men- neskes liv. — «Psalmebog for kirke og hus 1891», inneholder mer enn 600 salmer, samt Kol- lekter, epistler og evangelier samlet av A. Hauge.

Hanna Winsnes' navn kjenner sikkert mange i forbindelse med mat. Men maken til boktittel! «Husholdningsbog for tarvelige familier i by og bygd». Her litt å lese om vask av klær også. Et godt råd når man fikk en blekk- flekk på hvitt tøy:

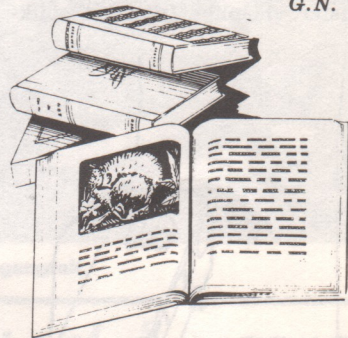
«Den må avtages såsnart den er kommet på. Først legger man tøyet noen timer i urin, derpå vasker man flekken i tykk sur melk, avskyller den og vasker

det derpå i såpevann. Kan det deretter komme på bøg (antake- lig bleking), så er det så meget bedre!».

Fra 1897 har vi «Kogebok for folkeskolen og hjemmet». Om hermetisk sylting står skrevet: Flasker bør helst være vidhal- sede, og flaskehalsen fylt med medisinsk bomull. Etter kork- ingen skulle de lakkeres med lakk som var sammenkokt av harpiks, oker og talg. «En rett som kalles sildepannekake høres fristende ut: Rensede og meledede småsild legges tett i ring i pannen, hvori litt fett eller smør brunes. Når fisken er brun på den ene siden, vendes silde- pannekaken ved at en tallerken legges over pannen. I pannen haes litt fett, og kaken skyves forsiktig av tallerken ned i pan- nen og stekes brun på den annen side. Av egg, mel og melk lages en røre, som helles over for at småfiske bedre skal holde sammen. Må stekes med lang- som varme. Sildepannekake kan stekes både med og uten røre!».

Nesten alle bøkene er trykt med gotisk skrift. Almanakka fra 1899 viser at julekvelden var på søndag det året. Det blir den i år også, så i en alder av 79 år viser den riktig tid!

G.N.

Gamle bøker i Arne Rustade samling, — den eldste er 134 år gammel.

Endringene i trafikkreglene ikke så vanskelige likevel!

Bygdespeillets lesere vet uten tvil at det kom nye trafikkregler 1. oktober. Det er imidlertid all grunn til å tro at det hersker stor tvil om innholdet i de nye bestemmelsene, og vi vil derfor gjøre et forsøk på å forklare de viktigste endringene på noenlunde folkelig mål.

Enkelte har formodentlig sett en informasjonsbrosjyre som er laget i forbindelse med endringene av trafikkreglene. Dette er en trykksak på 30 sider, og man kan lett komme til å få den oppfatning at det dreier seg om kolossale forandringer. Dette er ikke tilfelle. De fleste forandringene er av såkalt redaksjonell karakter. Det vil si at innholdet i reglene er det samme som tidligere, men at selve ordlyden i lovteksten er forandret. Dette er mer av interesse for jurister enn den vanlige trafikant!

Det som formodentlig er det viktigste i de nye trafikkreglene, er at gående og syklist har fått større rettigheter. Særlig gjelder dette gående i gangfelt. Her har de kjørende, også syklist, vikeplikt. Denne vikeplik-

ten gjelder også for gående som er klar til å gå ut i gangfelt. For å markere særskilt at man vil ut i gangfeltet, har den gående rett til å rekke ut hånden, og dette er å oppfatte som et vikepliktsignal.

Med de meget få gangfelt som finnes i Nannestad, er det all grunn til å peke på at utenom gangfelt er det den gående som har vikeplikt ovenfor de kjørende.

Syklist har nå fått lov til å bruke fortau. Sykling på fortau må imidlertid skje på en slik måte at dette ikke er til ulempe for de gående.

Bilister og andre kjørende er nå pålagt vikeplikt for syklist og mopedister når man skal svinge i veikryss eller ut av veien. Vikeplikten gjelder i de tilfeller hvor syklist og mopedister kjører på områder som er forbeholdt dem, som sykkelbane eller veiens skulder. (Den delen av veien som ligger utenfor selve kjørebane. I parentes bemerket vil vi hevde at det på de fleste veier i Nannestad ikke finnes noen skulder. Asfaltkanten slutter der veigrøften begynner. Her må syklist og mopedister selvsagt kjøre på høyre side av veibanen, akkurat som før.)

En tredje meget viktig forandring gjelder vikeplikten ovenfor buss. Tidligere het det at andre kjørende hadde vikeplikt for buss som kjørte ut av busslomme, i 50-kilometersonen i tettbygd strøk. Denne regelen er nå utvidet, slik at man nå har vikeplikt for buss som skal ut fra busslomme eller veiens side over alt hvor største tillatte hastighet er 60 kilometer i timen eller mindre. Dette vil for eksempel si at kjørende har vikeplikt for buss som skal kjøre i vei eller å ha sluppet av passasjerer, på så godt som hele Asveien.

De nye bestemmelsene inneholder en helt ny «miljøvernparagraf». Det heter nemlig at det er forbudt å la kjøretøy gå på tomgang hvis man har stoppet av andre årsaker enn trafikkforhold. Det vil for eksempel si at motoren kan gå på tomgang når man står i bilkø i veien, men ikke når man venter på at kona skal bli ferdig med å handle. Tomgangsforbudet gjelder selvsagt ikke spesialkjøretøyer hvor motoren er nødvendig for drift av forskjellig utstyr, som for eksempel kraner.

Et betydelig antall Nannestad-sokninger kjører til og fra arbeid

i Oslo. Disse bør nå være klar over at man på veier med mer enn ett kjørefelt i hver retning er pålagt å ligge i det høyre. Venstre felt skal bare brukes i forbindelse med forbikjøring. Dette gjelder selvsagt ikke der de enkelte kjørefelter går til bestemte steder eller når trafikken er så tett at høyre felt ikke har stor nok kapasitet til å ta all trafikken.

På motorveier og enkelte større riksveier finnes det krabbefelt i bakkene. Krabbefelt skal brukes av alle kjøretøyer som holder en vesentlig lavere hastighet enn den øvrige trafikk. Dette betyr altså at en personbil med tilhenger skal benytte krabbefeltet. Forbikjøring er selvsagt forbudt i dette feltet. Bestemmelsene som angår krabbefelt er i og for seg ikke nye, men myndighetene har funnet det nødvendig å skjerpe dem. Det er nemlig svært mange som synes å tro at krabbefelt bare er for lastebiler og trallere, hvilket altså ikke er riktig.

Reglene om forbikjøring er til en viss grad skjerpet. Den som kjører forbi, skal forvisse seg om at han kan komme inn i trafikkstrømmen igjen uten at dette medfører ulempe for andre. Den som blir forbikjørt, er forpliktet til å hjelpe til slik at forbikjøringen skjer på sikreste måte. Den som blir forbikjørt, har ikke noe med hvorvidt forbikjøringen er fornuftig eller ikke. Hvis nødvendig skal han senke farten eller endog stoppe for at forbikjøringen skal kunne skje uten fare. Dette gjelder i særdeleshet de som kjører med en lavere hastighet enn den øvrige trafikk. Disse er spesielt forpliktet til å slippe den øvrige trafikk forbi. Dette gjelder ikke bare dem som kjører lastebil eller trekker campingvogn, men også ordinære bilister i «lusefart»!

Særlig den yngre garde bør legge seg på hjertet at det nå er påbudt å kjøre med lys på moped og motorsykkel døgnet rundt.

Andre førere av motorkjøretøyer må merke seg at det nå er bestemt i lovs form at parkeringslys ikke er noe kjørellys. Er forholdene slike at lys skal brukes (og her er det ingen forandring fra tidligere), skal det være halvllys (blend) eller fulllys. Det har for øvrig kommet en ny bestemmelse om at fulllys ikke skal brukes på godt opplyst vei. Her skal man altså kjøre på blend

hvis forholdene ellers er slik at man må bruke lys.

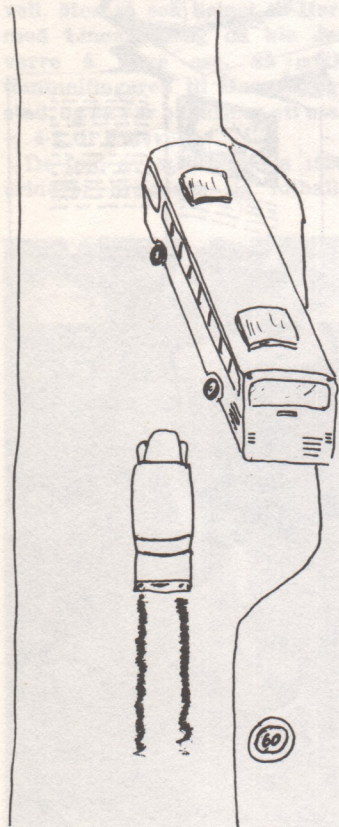
A propos mørke: Er det mørkt skal man ikke bruke lydhornet, med mindre det er helt nødvendig for å hindre trafikkuhell. Etter mørkets frembrudd skal man generelt bare benytte lyshornet når signalisering er nødvendig.

Det har kommet en viktig bestemmelse som gjelder syklist som skal svinge til venstre. I motsetning til tidligere skal man ikke legge seg inn mot midten av veien. Syklisten skal derimot fortsette rett over krysset, vente der, og så svinge over til venstre så snart veien er klar.

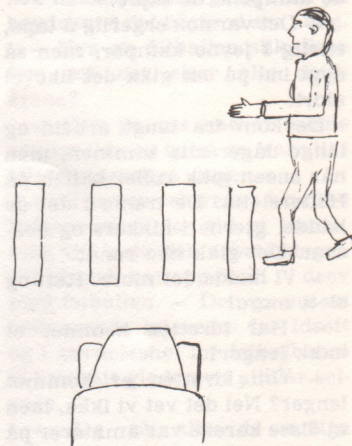
Det har bestandig vært diskutert hvordan man skal gå på vei uten gangbane eller skulder. Generelt er regelen her at man skal gå på venstre side av veien slik at en ser trafikken som kommer i mot på samme side. Forskjellige forhold, som for eksempel bergnabber og stup, kan gjøre det farlig å gå på venstre side, og man skal da gå på høyre side av veien. Man skal også gå på høyre side av veien når man leier sykkel. Dette fordi man skal slippe å krysse veien når man skal sette seg opp på sykkel igjen.

Gående med barnevogn, rullestol, ski, ruller eller sparkstøtting er å betrakte som gående, og skal følgelig i størst mulig utstrekning gå på venstre side av veien. Hvis man imidlertid på ski, ruller eller sparkstøtting benytter en vesentlig høyere hastighet enn når man går vanlig, er det å anbefale å bruke høyre side av veien.

HK

Vikeplikt for buss som kjører ut fra busslomme eller ut fra siden av veien over alt hvor høyeste tillatte hastighet er 60 kilometer i timen eller lavere.

Vikeplikt for gående i eller på vei ut i gangfelt. Dersom den gående rekker ut armen, er det en ekstra påminnelse om å slippe han over.

Historisk grunn i Holter: Kirkehaugen på Foss i Holter.

Foss kirke har stått på Kirkehaugen

For andre år på rad ble det i år holdt stevne på Kirkehaugen i Holter. Dette ser nå ut til å bli tradisjon. Og haugen er tradisjonsrik nok. Her sto Foss kirke, antakelig en stavkirke. Den blir omtalt i Snorres sagaer i 1137. Han beretter at Magnus Blinde sammen med dansk kongen ville ta Oslo. Bymennene tok med seg St. Halvards skrin og flyktet. Sagnet sier at skrinet ble satt inn i Foss kirke, og sto der i tre måneder, til det var trygt igjen. Foss var eget kirkesogn med noe kirkegods på 1300-tallet. Til sognet hørte en del av Holter og noen garder i Gjerdrum. Ingen vet når kirken forfalt egentlig. Biskop Jens Nilsson var på visitas i Nannestad i 1594, og han skriver fra den turen at Foss kirke lå «ganske øde». Inventaret fra kirken har imidlertid eksistert helt opp til vår tid. Det fortelles at altertavlen sto i annen etasje på Nedre Foss helt til 1876, men kom bort under restaurering det året. Kirkenøkkelens sies å eksistere ennå. En mann kjøpte den en gang på auksjon sammen med noe jernskrap. Haugen er ca. tre mål stor, og kirken sto på toppen lengst vest. Klokketårnet sto lenger mot øst. Sagn forteller også at det på Foss var et klosterhospits. Her kunne pillegrimene ta en hvil på turen til Nidaros.

Men mye av dette kan være sagn. Og det lar seg vel aldri gjøre å kome til sikkerhet om alt

Noe av forsamlingen ved årets Olsokstevne.

sammen. En ting kan vi slå fast, — Kirkehaugen eksisterer. Vi kan fra den skue ut over deler av Gjerdrum, Ullensaker og Nannestad. På fine dager, og med gode øyne, skal en kunne se sju prestegjeld herfra. Høyt og fritt, men lunt under de solide bjerketrær, bare en kilometer fra Hagamoen. G.N.

Olsokstevnet bød på sang og musikk. Her organist Olaf Nikolaisen i sving, mens menighetssekretær Steinar Tosterud leder allsangen, og formannen i menighetsrådet Åge Brustad fungerer som notestativ.

— Skolepatruljen skal respekteres!

Skolepatruljen ved Løken skole har vært i virksomhet siden høsten 74. Gjennom disse årene har innarbeidelsen av gode trafikkvaner vært et viktig ledd i undervisningen ved skolen. Og trafikkordensansen hos elevene er betydelig bedret. Patruljene virker oppdragende, samtidig som de har sine betydelige sikkerhetsmessige sider. Alle elevene ved skolen, fra første til sjetteklassingene, vet hva skolepatruljen er, hvorfor den er der, og hvordan de skal følge dens henvisninger.

Men det er skremmende å se den voksne trafikants holdning til skolepatruljen (bilistene unntatt). Det virker som om de tror det ikke angår dem, siden de ikke er skoleelever. Patrulje-

medlemmene er skuffet og sjokkert over de voksnes oppførsel. Hvor blir det av «det gode eksempel»? Tenk deg om neste gang du møter patruljen i arbeid. Siden vi startet i 1974, fikk fotgjengerovergang og 50 km sone forbi skolen, har de fysiske trafikkforholdene bedret seg en del. Veimyndighetene har i høst fullført en del av en påbudt gang- og sykkelsti, som effektivt skiller den myke og harde trafikant. Håper nå bare at arbeidet med de fysiske forhold fra myndighetenes side får første prioritet, og at vi andre blir våkne trafikanter, som følger regler og opptrer med et smil i trafikken — til beste for oss alle!

Skolepatruljesjef Barbo Ekenes.

Her demonstreres riktig overgang i gangfelt.

Drosjene har fått et sted å være

Så har da også Nannestad fått sin drosjesentral. Stedet er et dertil velegnet lite hus i nær tilknytning til Granåsgården i Midtbygda. Trafikkmessig sett skulle dette være en god plassering. Ifølge drosjeeierne vil det her bli biler tilgjengelig til nær

sagt alle døgnets tider. Også radiostasjonen har sin terminal på samme stedet, og bestilling av biler blir som tidligere dirigert over radiostasjonen.

Vi ser her drosjeeierne Rustad, Perlass, Bjerkek og Haugerud utenfor den nye drosjesentralen i Midtbygda.

ROB

Førskolelærere i barnehagen:

- Vi håper på god kontakt med foreldrene!

Fra 1. juli har Nannestad faktisk fått en helt splitter ny yrkesgruppe blant sine ansatte, nemlig førskolelærere. Og er kommunalt ansatte førskolelærere noe nytt hos oss, så er Nannestad like nytt for de to som representerer yrkesgruppen. Styresen for barnehagen i Holter, Randi Cecilie Eldøy er fra Bergenskanten, og hennes kollega, Kari Hamre, er fra Mjøndalen. Og begge er de like ferske i faget, med eksamenspapirer der blekket knapt er tørt.

Det er ikke så rent lite de to har hatt å gjøre før barnehagen åpnet. 32 sett foreldre skulle kontaktes, og ut fra opplysninger om når, hvor lenge de håpefulle skal være i barnehagen skal det settes sammen grupper. Leker og formingsmaterieell skal plukkes ut og gjøres klart. Og alle som har barn i førskolealder vet at det å kjøpe leker er noe ganske annet enn å kjøpe riktige leker. Midt blant ribbevegger, gardiner, dokkeklær og boktitler var det Bygdespillet innfant seg for å lodde stemningen. Og begge forsikrer at de er unge, friske og fulle av pågangsmot.

— Vi skal prøve så godt vi kan å være snille, men på den annen side så skal vi da vite å sette grenser også, sier de begge.

— Og nå skal alle de fine teoriene dere har lært om på skolen oversettes til praksis?

— Var det bare så enkelt, var det ingen fare, sukker Randi Eldøy.

— Klart vi har lært mye nytt av teoretisk art. Vi har tross alt

gått 2-3 år på skole for å bli førskolelærer. Man kan nemlig velge å ta et tredje år i tillegg med fordyping i et fag. Det gjorde jeg og konsentrerte meg om norsk. Men vi har jo begge hatt de 20 ukene med praksis i barnehager som skoleplanen foreskriver, så vi vet godt at teori og praksis kan være to vidt forskjellige ting.

— Så lenge det er unger det dreier seg om så finnes det ingen fastløsning, skyter Kari Hamre inn. — Det er med små mennesker som med store mennesker. — Det som er bra for den ene, trenger ikke være like bra for den andre.

— Det er så mange som tror at vi bare er «leketanter», det må du gjøre oppmerksom på at vi ikke er. Ingen av oss ville forresten bli skuffet om begrepet «tante» ble fullstendig løst fra alt som har med barnehager å gjøre.

— Nei, det er ingen liten oppgave å ha ansvaret for 32 barn i den tiden de er hos oss. Vi tar vare på dem og stimulerer dem både fysisk og psykisk, fører Randi Eldøy til.

— Har alle barn det like godt i barnehagen?

— Barnehageoppholdet har nok en positiv virkning på de aller, aller fleste. At man kan konstatere det motsatte hører faktisk til sjeldenhetene. Men at noen har større utbytte av å være i barnehage enn andre, det er slikt man må regne med ettersom ungene ikke er like, sier styresen.

— Jeg er enig med Randi, men jeg vil gjerne føye til at mitt inn-

trykk er at barnehagene av og til blir misbrukt.

— Hvordan det?

— Jo, det finnes en del tilfelle av at foreldrene bruker barnehagen som oppbevaringsplass for ungene sine. Det trenger ikke nødvendigvis være galt, det er bare det at foreldrene kanskje ikke tenker nok på hvor anstrenget det er for en liten unge å være blant så mange mennesker i altfor mange timer hver dag. Det er klart jeg skjønner at der begge foreldrene jobber og kanskje har lang reise i tillegg kan det ikke godt bli annerledes. Mitt poeng er at folk i for liten grad tenker på at barnehagen er et tilbud til barna i første rekke, slik at man sender barna i barnehagen fordi barna har godt av det, og ikke i første rekke fordi begge foreldrene jobber.

— Det er klart barna kan ha godt av å være i barnehagen noen timer hver dag eller et par dager i uka, selv om en av foreldrene er hjemme hele tiden. Det er mulig dette er noe av årsaken til at det var såpass lite søkere til plassene, sier Randi Eldøy.

— En del har vel kanskje latt være å søke fordi de regnet med at det ville bli så skarp konkurranse. Jeg var litt overrasket over det lave søkertallet, særlig fordi så mange oppga vansker med barnepassordninger som en av grunnene for søknaden. Ikke for det, ettersom alle som søkte fikk plass, har vi ikke skuffet noen.

— Det er forresten en ting vi ønsker oss veldig.

— Og det er?

— God kontakt med foreldrene. Vi trenger det for at barna skal få mest mulig ut av oppholdet, for det er jo ikke meningen at vi skal overta oppdragelsen den tiden de er her. Vi skal bare supplere. Alle foreldrene er hjertelig velkommen til å stikke innom, eller ta kontakt på annet vis. Dessuten trenger vi foreldrenes hjelp til å skaffe oss materialer som eggkartonger, pappuller og mye mer. Og sy dokkeklær og fingerdokker, eller forsyne oss med litt-garn og tøybiter. Det er så mye foreldrene kan hjelpe oss med.

— Hvordan er det å være helt nyutdannet og starte opp i den første kommunale barnehagen vi har?

— Det er spennende, kommer det tostemt.

— Mye å gjøre er det jo, alt må jo tas fra grunnen av. Men på den annen side er det jo lettere å ikke ha et fastlagt mønster å gå etter. Det ville det ha lett for å

Travel dame med humør!

Anna Mæhlum Vangen på Alderspensionatet synes hun har det godt, spesielt etter at rommene ble så koselige å bo i etter siste restaureringa. Hun er nok litt dårlig til bens, så maten blir servert på rommet. Men vil hun koke seg litt kaffe, kan det gjøres når hun vil. Ellers går mye av dagen med til teppeknyttning, som er hennes store hobby. Hun har ikke tall på hvor mange «stjerneputer» det er blitt med årene, samt veggtepper og klokkestrenger. I øyeblikket holder hun på med et veggteppe, som fullt ferdig vil bestå av omlag 27 000 knuter. Hun har nylig også levert et teppe som var dobbelt så stort. Omkring 1 200 knuter greier hun pr. dag. Alt sammen gir hun bort, til barn, barnebarn og oldebarn. Det finnes knyttearbeider fra hennes hånd flere steder rundt om på Østlandet, og også helt over hos barnebarn i Canada.

Anna liker å få besøk, og liker både å få og å skrive brev. Like over jul kan hun feire sin 80-års dag. Mange fine knuter ønskes framover.

G.N.

— Det er ikke meningen vi skal overta oppdragelsen av barna. Vi skal bare supplere, sier Randi Cecilie Eldøy og Kari Hamre ved Holter barnehage.

I hyggelig lag.

Med hagelaget på Europatur

For tredje år på rad arrangerte Nannestad Hagelag i sommer sin utenlandstur. Mens de tidligere turene har gått til Nederland, var i år bestemmelsesstedet Rudesheim i Rhindalen. Turen var i år som før fulltegnet, d.v.s. 46 personer som 10. august reiste med buss fra Nannestad. Vi lar Conni Dal, som en av deltakerne, fortelle fra turen:

— Vi kjørte direkte til Göteborg, der det var toll og passkontroll før vi gikk ombord i «Stena Olympica» med kurs for Kiel. En strekning på 64 mil lå foran oss den første dagen i Tyskland, d.v.s. tvert gjennom hele landet. Men med de motorveiene som finnes går det fort. Enda ble det tid til flere pauser underveis.

Vi kom fram til Hotell Krone i Rudesheim, som skulle være vårt hjem i tre døgn. Her ble det servert god mat og god vin, og den måtte vi drikke, da vannet var helt forferdelig. Det var en egen atmosfære i den lille byen ved Rhinen. De virket ikke så stresset. Det var stor hjelpsomhet, og folk var blide og hyggelige mot oss. En av oss var så uheldig å spjerre buksebaken. Vi gikk inn i en butikk der det var en skredder, og på fem minutter var buksa stelt og presset. Gratis!

Mens vi var her fikk vi oss en båttur på Rhinen. Langs elven lå det slott og borger på begge

sider, alle med historisk bakgrunn. Mange av dem var tidligere forsvarsposter. Vi hadde også en utflukt til Frankfurt Lufthavn, en av de største i Europa. Forholdene var så store at vi følte oss som nål i en høystakk. Da var besøket i den tropiske haven i Frankfurt koseligere. Vi ble imponert over den blomsterprakt som møtte oss over alt. Dette gjaldt også i privathager. Her ble det dyrket store områder med vindruer, og vi var innom flere vinmuseer og fabrikker. Her fikk vi høre om driften, framstillingen, og selvsagt fikk vi smaksprøver.

Vi reiste fra Rhindalen gjennom Moseldalen til Luxembourg. I Luxembourg var det ikke på langt nær den orden og velstand vi hadde vært vitne til i Tyskland. Vi var også så vidt innom Belgia, men fikk lite inntrykk av dette landet. Så var vi igjen i Tyskland. Den største attraksjonen nå var besøket i Kølnerdomen. Domen dekker et område på seks mål og tårnet er 165 m høyt. På velen oppover igjen var vi innom Hannover og Hamburg, hvor det ble tid til en liten shoppingtur. Så var vi igjen i Kiel, og med båten til Göteborg og hjem. En enestående tur, enormt mange inntrykk, gode minner og hyggelige bekjentskaper. Det frister til gjentakelse. For vår del kan vi legge til at Nannestad Hagelag planlegger ny tur til neste sommer.

Selvfølgelig måtte straks stedets produkter testes!

Utenlandsbesøk i Holter 4H

Som den aktive klubb den er, har Holter 4.H. igjen fått besøk av en IFYE-representant fra USA. IFYE står for internasjonal utveksling av 4. H. ungdom mellom mange land.

En 22 årig dame fra Idaho, Mary Morgner, er den tredje i rekken som besøker Holter. Hun kom til landet 9. juni, og skal oppholde seg her i seks måneder, fortrinnsvis i Akershus og Finnmark fylker. Meningen med oppholdet er å lære vårt miljø å kjenne, og så fortelle om oss når hun kommer tilbake til sin egen klubb.

Mary har vært i Hurdal og Vestby, og nå tre uker hos familien Rønneseth i Holter. Herfra skal hun reise til Pasvik i Finnmark, og være der en tid. Deretter innom Holter igjen, før turen går til Kongsberg.

Mary er damefrisør av yrke. Men vil bli sosialarbeider med tiden, etter ytterligere seks års skole.

Hun forteller at Idaho likner mye på Nannestad. Språket vårt var imidlertid ikke lett å forstå,

Mary Morgner og formannen i Holter 4H, Anne Grani.

særlig når det gjaldt nyhetene i TV. — Det gikk over ei uke før jeg skjønnte at Paven var død, sa hun! Brunosten vår likte hun godt. Men hun hadde sendt en hjem til sin familie i USA, og de tvilte på at den var spiselig på grunn av fargen. Den 4. H. klubben hvor Mary er medlem, har 100 medlemmer. De er alle jenter, og det var av praktiske grunner ble det opplyst. Ellers må Idaho være litt av en ønskestat for ungdom. De kan ta førerkort når de er fjorten år! Men de kan da kjøre bare om dagen til de er seksten år!

G.N.

Mary, her nr. fire fra venstre, sammen med familien Rønneseth.

«Raufjelltrollet»

At det var mye hulder og skrømt på Vardeåsen før i tia, det kjenner vi til. Mange eldre mennesker har snakket om det. Men de er ikke helt borte enda. Her er muligens noe av skjelettet av Raufjelltrollet. Det ligger luftig og tørt, og kan nok holde seg i uminnelige tider!

G.N.

GATEKJØKKENET

- et tilbud mellom kiosk og butikk

Dersom ordet gatekjøkken ble hørt for bare noen år tilbake, var det nok adskillige som stusset over hva dette egentlig var for noe. Men begrepet gatekjøkken er noe som er kommet for å bli, også i bygda vår er det etter hvert kommet flere av disse.

Hva er så et gatekjøkken?

Spørsmålet stilles til Gunn Stenseth i Stenseth gatekjøkken i Maura, tidligere den populære «Sara-kiosken».

— Et gatekjøkken er et sted hvor du for det første får kjøpt alt som vanligvis finnes i en kiosk, — det vil si sjokolade, tobakk, aviser, is, kjeks og en

masse andre ting. Videre vil gatekjøkkenet ha visse «varmeretter», eksempelvis kylling, pølser og andre ting som folk gjerne vil ha. Det settes visse krav til betegnelsen gatekjøkken, vesentlig begrunnet nettopp i denne «matserveringen». Ellers er det nær sagt ingen begrensninger i vareutvalget. Og jeg tror at gatekjøkkenet fyller et servicetilbud for det handlende publikum. Dette ikke minst på grunn av åpningstidene, som for en stor del faller utenom de vanlige forretnings-tidene.

Det finnes i dag tre etablerte gatekjøkkener i bygda. Foruten Stenseth i Maura, finner en også Maura gatekjøkken ved Bjerke Handelslag. På Preståsen i Midtbygda finner en Preståsen gatekjøkken, og i Stensgård bygges det nå også ett, som når det åpnes til neste år vil bli det største i omfang.

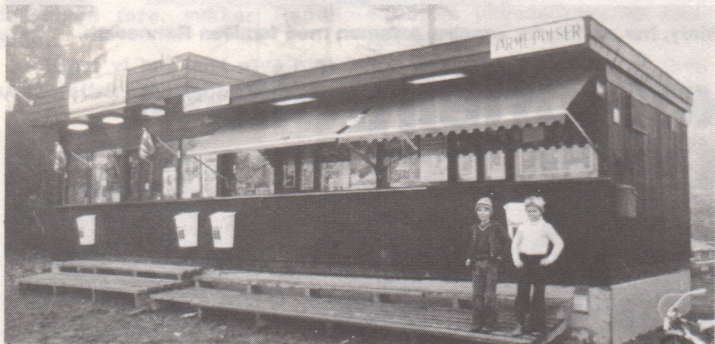
ROB

Stenseth gatekjøkken i Maura.

Gatekjøkkenet ved Bjerke Handelslag.

Preståsen gatekjøkken.

Og her kommer gatekjøkkenet i Stensgård.

STYREVALG TIL BARNEHAGEN

Som kommunens representanter til styret for Holter barnehage er valgt Mette Finne og Ruth Nordengen, med Ase Flatland og Gerd Harstad som vararepresentanter. De kommunalt oppnevnte medlemmene velges for fire år om gangen. I tillegg blir det valgt to representanter av foreldrerådet og to av de ansatte i barnehagen. Disse velges for ett år om gangen.

ROB

LÅNEGARANTI

I forbindelse med kjøp av eiendommen «Ryding» i Moreppen er doktor Harald Iver Andersen gikk kommunal garanti for et banklån på inntil 350.000 kroner. Eiendommen består av om lag 10 mål dyrket jord, med påstående våningshus og uthus. Samtidig har kjøperen fått kommunestyret anbefaling om konsesjon for kjøp av eiendommen.

ROB

Uendret spillprogram for kinoene

Kommunestyret har enstemmig sluttet seg til formannskapets vedtak om at spillekveldene ved kinoene ikke må reduseres for et alternativt tilbud foreligger. Kulturstyret hadde på grunn av sviktende publikumsbesøk anbefalt at spilleplanen ble redusert fra åtte til seks forestillinger pr. uke. En slik reduksjon ville ha ført til at spillekveldene i Bjerke og Holter på henholdsvis onsdager og torsdager hadde utgått.

Kinobesøket på disse dagene har vært svært dårlig, med en gjennomsnitt på 25 betalende. Økonomisk betyr dette et underskudd på om lag 350 kroner pr.

spillekveld. Kulturstyret viste her til at årets underskudd på kinodriften på om lag 50.000 kroner kunne halveres dersom de to spillekveldene ble sløyfet. Selv om kulturstyret på ingen måte mente at kinodriften skulle være lønnsom, ble det antydning at dersom et tilsvarende beløp ble gitt som tilskudd til fritidsklubber, ville langt flere kunne ha nytte og glede av tilbudet.

I prinsippet sa også kommunestyret seg enig i kulturstyrets synspunkt. Men det var en klar forutsetning at det i stedet måtte bli organisert andre tilbud som fritidsklubber eller lignende.

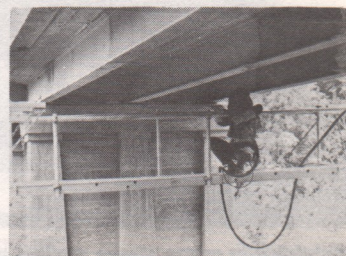
ROB

Oppfiffing av Eksvadbrua

Alt og alle trenger sitt vedlikehold, — også gamle bruer. Eksvar bru har i høst gjennomgått en større foryngelsesprosess, med synlige resultater. Utførende firma var fra Tønsberg, og den skarpe sanden som benyttes i sandblåsing kommer fra Hokksund. Sanden blir blåst på med et trykk på 12 kg, og seks tonn med sand gikk med til å rense de tre jernbjelkene for rust og annet rask. Deretter ble grå maling påsprøytet. To mann sto for jobben, den ene med navn Eddy Christian Thanen, med opprinnelse fra det fjerne himmel-

strøk Mauritius i Det Indiske Hav. Mannen som her befinner seg i arbeid oppunder brua er Morten Halvorsen fra Tønsberg.

G.N.

NANNESTAD KOMMUNALE KINO
KINOPROGRAM

Forkortelser: Ly (Lyngås), N (Nannestad kommunehus), Bj (Bjerke Velhus)

Ly 3/12, N 6/12, Bj 10/12 (B)

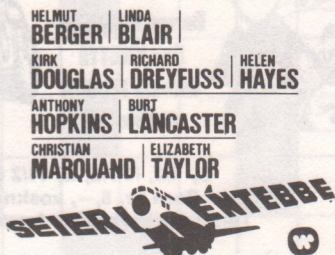
Ly 3/12, N 6/12, Bj 10/12 (V)
 Bill.pris kr. 10,-

Bj 6/12, Ly 7/12 (V)

Ly 10/12, N 13/12, Bj 17/12 (B/5 år)

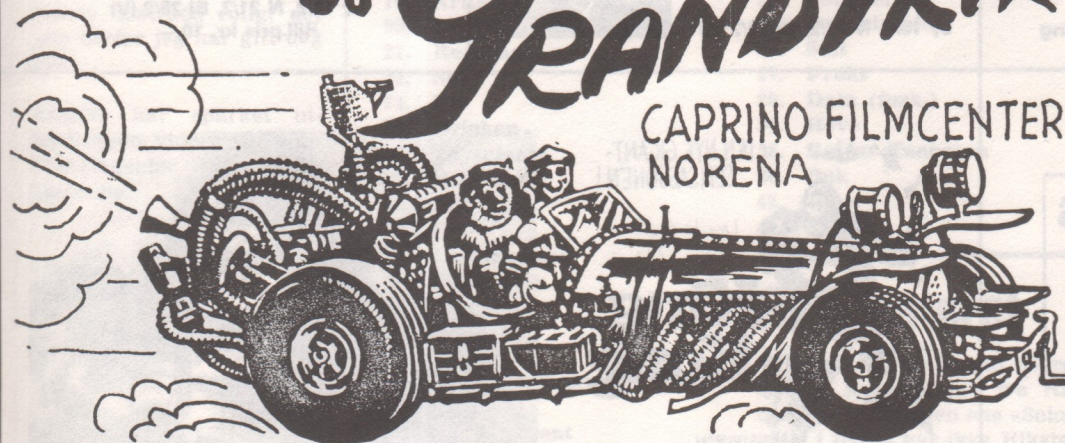
Ly 10/12, N 13/12, Bj 17/12 (V)
 Bill.pris kr. 10,-

Bj 13/12, Ly 14/12 (V)

REGI IVO CAPRINO
Flåklypa GRAND PRIX

CAPRINO FILMCENTER
 NORENA

Ly 7/1, N 10/1, Bj 14/1 (B/5 år)
 Tillatt for barn på 1. forestilling

Askepott

Ly 14/1, N 17/1, Bj 21/1 (B)
 Bill.pris: Barn kr. 5,-

Ly 14/1, N 17/1, Bj 21/1 (V/18 år)

Joseph E. Levine's
A BRIDGE TOO FAR
KAMPENE VED ARNHEM

United Artists
Dirk Bogarde
James Cagney
Michael Caine
Sean Connery
Edward Fox
Elliott Gould
Gene Hackman
Anthony Hopkins
Hardy Kruger
Laurence Olivier
Ryan O'Neal
Robert Redford
Maximilian Schell
Liv Ullmann

Ly 21/1, N 24/1, Bj 28/1 (V)
Bill.pris kr. 15,—
Spilletid ca. 3 timer

Peter Pan

Ly 28/1, N 31/1, Bj 4/2 (B)
Bill.pris : Barn kr. 5,—

Ly 28/1, N 31/1, Bj 4/2 (V)
Bill.pris kr. 10,—

LO DU AV HERBIE, VIL DU GAPSKRATTE AV
Walt Disney's

Blant tyver og kjelt-ringer

David NIVEN
Darren MCGAVIN
Don KNOTTS
Barbara FELDON
TECHNICOLOR

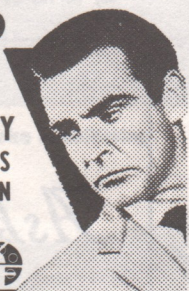
Ly 4/2, N 7/2, Bj 11/2 (B)
Bill.pris: Barn kr. 5,—, voksne kr. 10,—
Tillatt for barn på 1. forestilling

AGENT 007
Dr.No

SEAN CONNERY
URSULA ANDRESS
JOSEPH WISEMAN

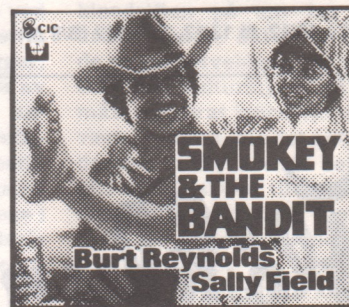
TECHNICOLOR

Ly 11/2, N 14/2, Bj 18/2 (U)
Tillatt for ungdom på 1. forestilling

JOHN CARROLL
ZORROS REVANSJE
1. DEL

Ly 18/2, N 21/2, Bj 25/2 (B)

Ly 18/2, N 21/2, Bj 25/2 (V)
Bill.pris kr. 10,—

Ly 25/2, N 28/2, Bj 4/3 (B)

DEN NYE GIGANT-SENSASJONEN!

Dirig. De Laurentiis

King Kong

SYNCRON

Ly 25/2, N 28/2, Bj 4/3 (V)
Bill.pris kr. 10,—

Filmer som kommer: «LIPSTICK», «TAXI-SJÅFØREN», «SATURDAY NIGHT FEVER», «TARZAN OG LØVEJEGERNE», «DET TAUSE FLERTALL»

«Kjendis- VITSEN»

Hermed ny runde i vår serie om våre «kjendis» forråd av vitser. Denne gangen er det DnF's gruppefører (!) i kommunestyret, skipsfører Gudmund Asheim som er i ilden med følgende meget pene og pyntelige giftmord, totalt blottet for alle antydninger om ponografiske tilsnitt:

Anders lå til sengs og ble stadig svakere.
— Jeg vil benytte anledningen mens jeg ennå har den til å tilstå noe for deg, kjære Lovinda, hvisket han til sin hustru.
— Jeg har vært deg utro med min sekretær!
— Jeg vet det, Anders, svarte hustruen rolig, det var derfor jeg har gitt deg gift!

Asheim har sparket utfordringen videre til kommuneingeniør Ingolf Skaldebø.

ROB

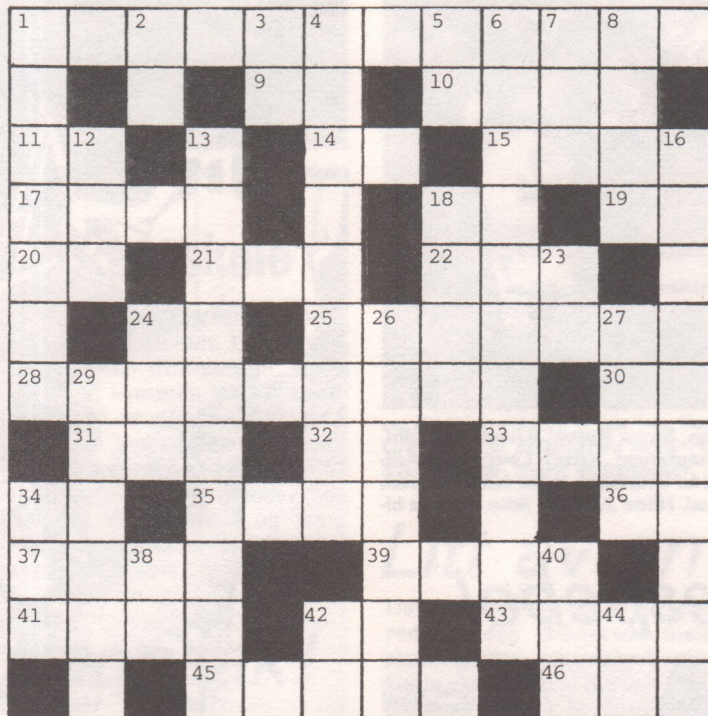

□ Lokalkryssord ■

Berthe Rødsrud, Solivegen 4 i Maura, ble vinner av vårt forrige lokalkryssord. Så snart pengelodder er på markedet, vil gevinstene bli sendt. Og da er det bare å håpe at disse kan gå ut med en av de riktig store gevinstene. Vinnerne av annen og tredje premie vil foreløpig være anonyme, men vi håper å høre

noen ord fra dem på et senere tidspunkt. (Etter fot- og bæreturene).

Kryssordet denne gang har også et visst lokalt tilsnitt, uten den helt store vanskelighetsgraden. Send din løsning til Bygdespeilet, 2030 Nannestad, og tre lodder i pengelotteriet venter.

Vannrett:

1. Informasjonsorgan
9. Arte
10. Skrå
11. Tre
14. Pronomen
15. Borg
17. Nektelse
18. Sporte
19. Artikkel
20. I orden
21. Redskap
22. Slit
24. Elv
25. Drinken
28. Tøysejente
30. Eiterskrift
31. Litt
32. Øk
33. Lagringssted
34. Fellesskap
35. Område
36. Nedbør
37. Rase
39. Kjøretøy (bakv.)
41. Tirre
42. Departement
43. Ibsenfigur
45. Tente
46. Anti

Loddrett:

1. «Julenisse»
2. Vandre
3. Spis

4. Kverulant

5. Hev
6. Meddelelse
7. Pavenavn
8. Land
12. Driv
13. Uten sko (dialekt)
16. Leketøy
18. Guttenavn
23. Lengdemål
24. Organisasjon
26. Sint
27. Frukt
29. Data (fork.)
34. Heve
38. Reidar Tønnesen
40. Buk
42. Røys
44. Sporte

Riksteateret

Vi har her i Nannestad allerede hatt to forestillinger fra Riksteateret i høst. Den ene «Soloppgang i Riga» var ikke Riksteaterets oppsetning, men en turné fra Nationalteatret. Ved henvendelse til kulturkontoret får v opplyst at det er ca. 50 faste abonnenter, foruten 70 faste som sosialkontoret kjøper til utdeling til bygdas pensjonister. Et meget prisverdig tiltak.

Feil legemiddel

Et ektepar i Midtbygda skrangle og gikk som ektepar flest gjør, og da mannen etter hvert merket avtagende potens tok han ærlig og redelig forholdet opp med kona. I fellesskap diskuterte de eventuelle mottiltak og de ble stående ved å prøve med askavkok. Mannen fikk tak i en bra haug med kvist, som han kokte og drakk etter hvert mens de begge holdt et våkent øye med potensen. En dag måtte imidlertid mannen medgi at, dessverre, det så ikke ut til å hjelpe. — Du må ha fått tak i noe hengebjørk du, Torvald, sa kjerringa!

Stor størrelse

En av bygdas eldre var på butikken og skulle kjøpe seg ny underbukse. — Hvilken størrelse? spurte dama bak disken. — Det er det samme bare det er skikkelig redskapskasse på a., svarte gubben.

De to forestillingene som skal komme på etterjulsvinteren er dessverre ikke bestemt, men vi håper på gode forestillinger. Det er et meget godt tilbud vi får her i bygda ved at Riksteateret stopper her. Tross alt er det noe annet å se «levandes folk», enn alt på TV-skjermen bestandig. Så vel møtt til Riksteaterets forestillinger!
KSB

Holterjenter kretsmestere i håndball

Ved en noe forsinket pølsefest sist i september ble håndballjentene i Holter overrakt diplom for sin innsats i sesongen 77/78. Jentene ble kretsmestere i klassen elleve år. Deres trener er Eli Håkenåsen.

G.N.

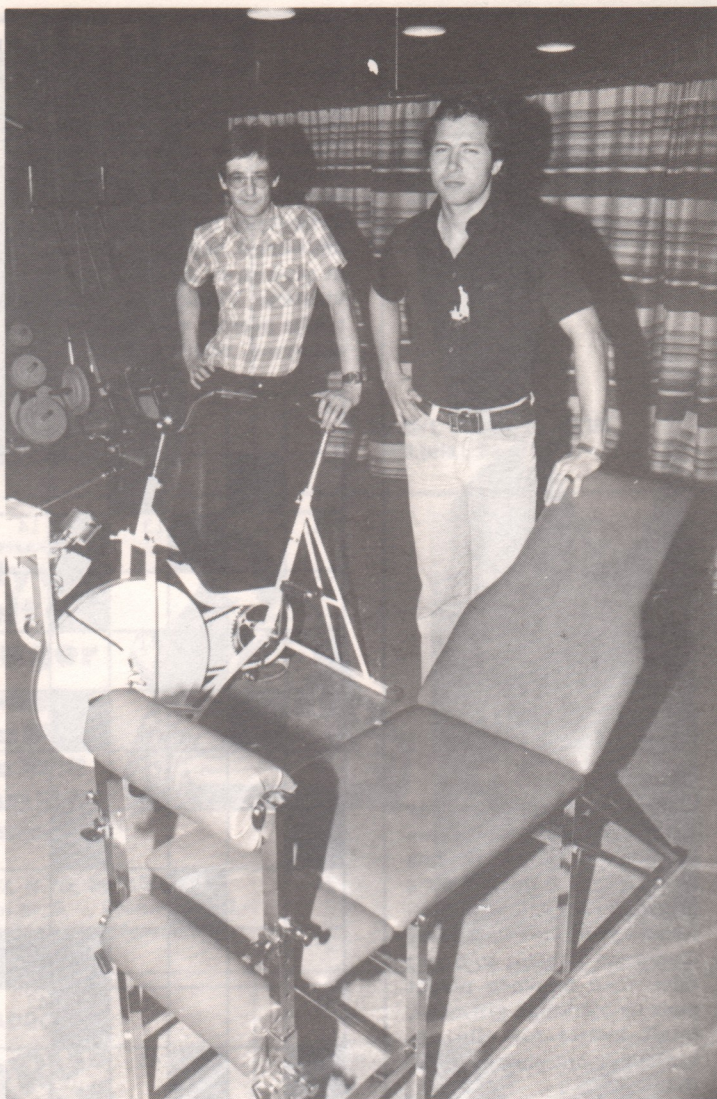

Kretsmestere 1978. Stående: Gry Olafsen, Mona Holter, Kjersti Solheim, Torunn Rameli, Unni Martinsen, Aino Gundersen, Kristin Lørnusten, Anita Grønbeck, Heidi Holen. Foran: Ann Iren Granlund, Inger Lise Harstad, Anne Grete Lien og Mona Kristin Harstad. Hilde Jahr var ikke med da bildet ble tatt.

Litt av et vespebol

— Dette må være litt av et praktverk når det gjelder våre stilkende venners byggekunst, sier Kristian Burås i Stensgård, der han viser et vespebol av betydelige dimensjoner. Og riktig et kunstverk er det, med sin skjellaktige og nærmest mormorente overflate, og flere etasjer med utklekkingsrom innvendig. Utenpå har bolet en omkrets på 112 cm, og dette må være litt av en rekord for året! **ROB**

Nytt fysikalsk institutt

Nannestad Fysioterapi er navnet på det nye fysikalske instituttet i bygda. Instituttet er å finne i Granåsgårdens annen etasje, der alt utstyr for en slik institusjon er på plass. Det er Per Brogeland og Geir Hellerud, for øvrig ikke ukjente navn fra fotballbanen, som står for driften.

Behovet for et fysikalsk institutt innen bygda er udiskutabelt, og det holdes åpent alle vanlige virkedager, med forlenget åpningstid på torsdager. Pasien-

tene blir mottatt etter henvisning fra lege.

I tillegg drives det samme sted, og i samarbeide med en lege, en såkalt idrettsskadepoliklinikk. Denne har åpent på mandager, og formålet er å kunne ta seg av idrettsskader eller gi henvisning til spesialister om dette er påkrevet. Også på Sykehjemet gis det fysioterapeutisk assistanse av Brogeland og Hellerud, der en av disse tar seg av pasienter to dager ukentlig.

ROB

«Midttunbakken» stengt for trafikk

Midttunbakken i boligfeltet på Preståsen har representert en viss trafikkmessig fare. Dette spesielt ved at barn benytter bakken til aking og annen lek. Våre kommunale myndigheter har tatt konsekvensene av dette og stengt vegparsellen for trafikk. **ROB**

Ordfører Per Ramsli og rektor Kjell Fevik studerer modellen til ny Løken skole.

Revidert plan for Løken skole

Holdersokningene venter spent på utspillet fra Nannestad kommunestyre om bygging av ny Løken skole. På foreldrerådets møte 11. oktober redegjorde ordfører Ramsli for byggeplanene slik de forelå i øyeblikket. Plan og byggekomiteen hadde nå lagt fram en revidert plan. Den var delt i tre byggetrinn. Første byggetrinn ville omfatte i hovedtrekk fem vanlige klasserom, en

studiehall på 80 kvadratmeter, pluss to grupperom. I underetasjen blir det tilfluktsrom. Dette utgjør til sammen vel 800 kvadratmeter, og vil koste omlag 4,8 millioner kroner. Det er kommunestyret som avgjør dette på sitt møte sist i oktober, sa Ramsli. Vi får vente og høre. Når dette leses er forhåpentlig avgjørelsen tatt.

G.N.

Litt av en grønnsak!

Marie Gunhildrud i Maura er en ivrig hagedyrker, som vet å stelle vel med sine planter. Her viser hun stolt fram ett av årets resultater, — et gresskar på hele 18 kg! Såvidt vites skal dette være den største grønnsaken i bygda i år!

ROB

Kvinner bak rattet — også på traktoren!

Dette bildet er fra et kurs i traktorkjøring for kvinner, som ble arrangert av Bondekvinnelaget i høst. I alt var det ni kjørelystne deltakere med i kurset, som strakk seg over 15 undervisningstimer. Foruten vanlig kjøring med traktor ble det gitt opplæring i rygging, snuing og til- og frakopling av redskap. Deltakerne syntes dette var et både lærerikt og morsomt kurs, og læreren Tore Grøndahl var godt fornøyd med sine elever og deres lærelyst. Vi ser her Berit Grani på traktoren, og læreren Tore Grøndahl og deltakerne Bodil Haga, Ruth Nordengen, Berit Skjennum, Karl Sæther, Marit Bjørgeseter, Åse Dahl og Ellan Rovold.

KSB

Litt av en slukhals!

Det er en fryktinngytende spiseredskap den utmerkede matfisken gjedda er utstyrt med. Dette eksemplaret ble tatt i Hurdalsjøen seint i høst, og bildet viser med all tydelighet at dette er litt av en slukhals. Gjeddene sjøl var på en vekt av nærmere fem kilo, vel 80 cm lang. Fisken som er i ferd med å bli føde for sin fjerne artsfrende er en velvoksenmørt. For de mange badende kan det være skummelt å vite at det går en masse gjedder i samme størrelse, og enda større, i Hurdalsjøen. Men ovenfor slike gjester i det våte element er heldigvis den blant fisker så fryktede kannibal kjent for å være absolutt ufarlig. Og godt er det.

Hvem som har fått en slik storfangst på kroken?

Selvfølgelig bygdas storfisker nummer en, Kåre Steen!

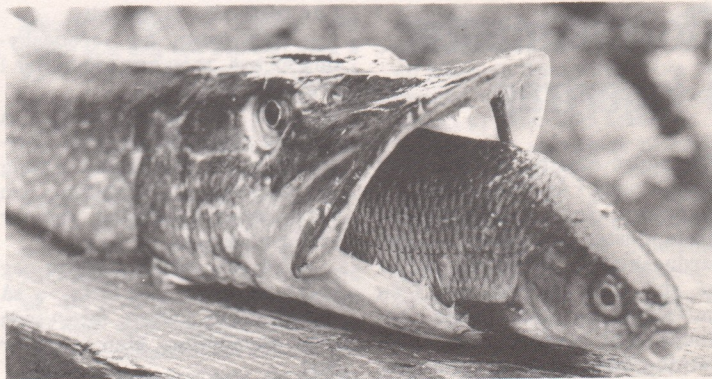
ROB

Må ungdomsskolen gjerdes inn?

Lærerrådet ved ungdomsskolen har bedt om at de snarest blir satt opp et gjerde rundt ungdomsskolens område, slik at dette ikke lenger skal få en karakter av offentlig park eller friareale. Bakgrunnen for dette er uvedkommendes opphold på stedet i den senere tid, og kjøring med motorsykel på skolens område. Lærerrådet viser også til at det foregår sniffing og øldriking i skoleområdet, både i og utenfor skoletiden.

Skolestyret har vedtatt at saken via formannskapet skal oversendes teknisk etat for å få utredet mulighetene for å sette opp et gjerde eller en annen markering av skolens område.

ROB

TOPP MOTE

Anno 1912!

For de fleste ungdommer av i dag er det et ønske og et mål å skaffe seg et motorisert kjøretøy, enten dette nå er på to eller fire hjul. Kledningen skal være etter siste mote, helst westerninspirert, og kanskje noe uniform og kjedelig sett med andre årgangers øyne.

Men ungdom for noen årtier tilbake hadde også sine moteldealer. Målet og ønsket var da en sykkel. Hva angår antrekket skulle dette også være etter tidens krav. Hatt, slips, vest og jakke var i så måte obligatorisk, og hadde en dertil et klokkekjede å henge på tvers, var alt under kontroll.

Så var det da å iføre seg stasen, ta fram transportmiddelet, og begi seg til fotografen. For selvfølgelig måtte dette foreviges, — til glede for de unge selv, familien, venner og ettertiden.

Det er stas over herrene som her er avbildet. Kanskje vil også enkelte dra kjensel på de korrekt antrukne unge menn, som til venstre er Lars Dal og til høyre Lars Bjerke, begge fra Maura.

KSB/ROB

Dobbeltmester i jegertrap

For andre året på rad ble Cato Nyholt også i år Holtermester i jegertrap. Ivar Engelstad ble årets mester i duepress, — også lerdueskyting. Jegertrap går ut på at 5 og 5 skyttere står i en halvsirkel og skal treffe lerdueene som farer i forskjellige retning. Her var det at Cato også

i år traff alle 25 deldelte.

— Interessen for lerdueskyting er bra, men noe ujevn her i kretsen, sier Cato.

— Den har en tendens til å ta seg opp straks foran jakta. Personlig synes jeg lerdueskyting byr på langt mer handling enn vanlig langbaneskyting. Jeg har prøvd meg også på det.

— Nå går det an å skyte seg blakk på dette, sier Cato, — så en må alltid justere interessen etter økonomien. Men more er det!

H.Ø.

Dagslyset slipper ikke ordentlig til i Domkyrkjedalen.

Domkyrkjedalen — verdt å verne!

Vi er framme i Domkyrkjedalen, en bit skogsterreng som vi ikke kan finne med navns nevning på kartet. Navnet bryter med det som ville vært naturlig på våre kanter, og kaster et skjær av andektlig historie over stedet.

— Jo, så skal navnet være, sier vår kjentmann Tore Nyholt, og ber oss være litt stille, for her kan vi råke på elg.

Vi krysser en bekk og finner fram kartet. Fra Fossdalen følger vi bekkedraget snaue 3 kilometer nord-øst og stanser ved den karakteristiske kollen foran oss. Vi vet hvor vi er, men stedet har intet navn på kartet. I nord ligger Gimilhøgda, mot øst Raufjellet.

I den klare høstdagen er det likevel nesten skumring mellom de tunge granene som står ruvende langs bekken. Her er gammel skog, grov og høy, — et eldorado for dyr og fugler. Vi

går videre, og nå er det Tore som bryter stillheten.

— Storfuglen vil ha gammel skog, og det er snart den siste av det slaget her i åsen. Men neppe stort nok til at det virkelig skal monne for fuglebestanden. Mens vi ordner oss en rasteplass stanser vi brått og lyer:

— Elg, sier Tore. — Denne lyden kjenner jeg. Så stilner det av, og lenge lytter vi forgjeves før vi slår oss ned attunder ei berghyll. Og nå skjer det ikke mer. Bare gammel grov skog som duver tungt i høstdagen.

— Har hørt at Domkyrkjedalen er fradet, men vet det ikke sikkert, sier Tore, og legger til at den burde iallfall vært det.

— Men skog er penger vet du. — Så vi har kanskje ikke råd til en fredet plett som denne?

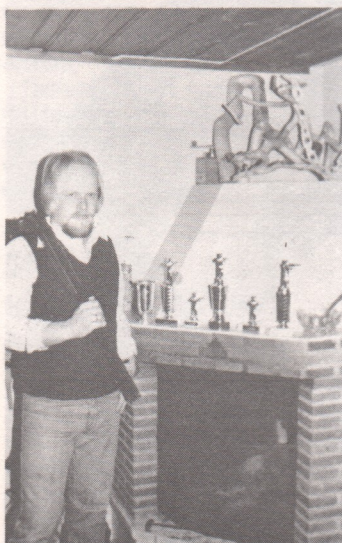
— Vi kan jo prøve med en apell? — Ja, la oss be for Domkyrkjedalen!

Vi krysser snauhogst på snauhogst der vi sliter oss fram i løvskog og kratt.

— Men snauhogst er mest lønnsomt vet du!

— Ja, og etter oss kommer vel ingen?

H.Ø

Cato Nyholt med gevær og en del av sin premiehøst.

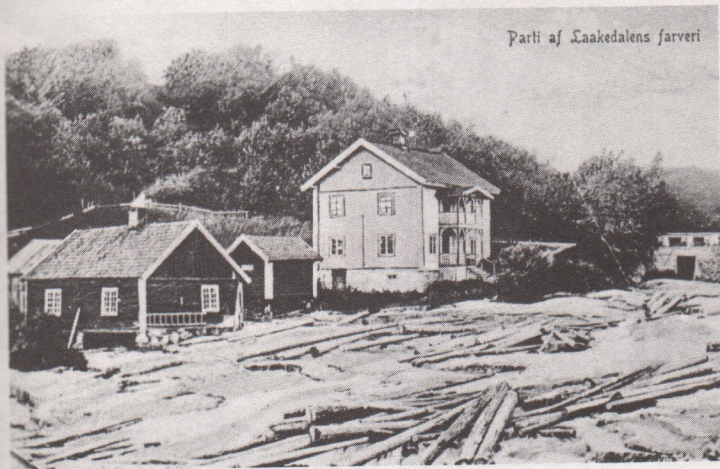
Hvor i Romeriksåsen finner vi ellers så gammel og grov skog, spør Tore Nyholt.

Samle fotoglimt

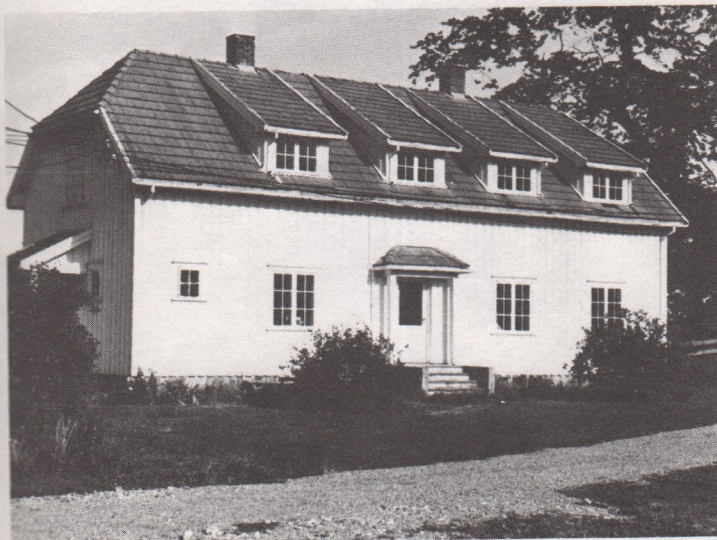
Dette er Løken skole slik den opprinnelig så ut. Bildet er tatt en gang før 1914. Som det sees er konturene av skolen omtrent de samme som i dag.

Og her har vi Laakedalens farveri, sannsynlig fra omkring 1920.

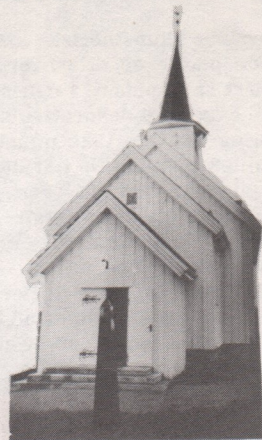
Parti af Laakedalens farveri

Menighetshus i Holter

Forpakterboligen ved Holter prestegård, som nå blir menighetshus.

Velkommen til kirke!

Bjørke kirke, som nå vil få ny adkomstveg og parkeringsplass nord for kirken.

BJØRKE KIRKE

- 19/11 kl. 11.00 – Høymesse – Offer
- 3/12 kl. 11.00 – Høymesse – Nattverd
- 10/12 kl. 18.00 – Lysmesse
- 17/12 kl. 11.00 – Høymesse
- 24/12 kl. 14.30 – Familiegudstjeneste
- 26/12 kl. 11.00 – Høytidsgudstjeneste – Offer
- 1/1 kl. 11.00 – Høymesse
- 14/1 kl. 11.00 – Høymesse – Nattverd
- 28/1 kl. 11.00 – Høymesse
- 11/2 kl. 11.00 – Høymesse

HOLTER KIRKE

- 26/11 kl. 11.00 – Høymesse
- 3/12 kl. 18.00 – Lysmesse
- 10/12 kl. 11.00 – Høymesse – Nattverd
- 17/12 kl. 18.00 – Vi synger julen inn
- 24/12 kl. 18.00 – Familiegudstjeneste – Offer
- 25/12 kl. 11.00 – Høytidsgudstjeneste – Offer
- 31/12 kl. 23.15 – Midnattsgudstjeneste
- 7/1 kl. 11.00 – Høymesse – Nattverd
- 21/1 kl. 11.00 – Høymesse
- 4/2 kl. 11.00 – Høymesse

NANNESTAD KIRKE

- 26/11 kl. 11.00 – Høymesse
- 3/12 kl. 18.00 – Lysmesse
- 10/12 kl. 11.00 – Høymesse – Nattverd
- 17/12 kl. 18.00 – Vi synger julen inn
- 24/12 kl. 18.00 – Familiegudstjeneste – Offer
- 25/12 kl. 11.00 – Høytidsgudstjeneste – Offer
- 31/12 kl. 23.15 – Midnattsgudstjeneste
- 7/1 kl. 11.00 – Høymesse – Nattverd
- 21/1 kl. 11.00 – Høymesse
- 4/2 kl. 11.00 – Høymesse

STENSGÅRD KIRKE

- 3/12 kl. 11.00 – Høymesse – Offer
- 10/12 kl. 18.00 – Vi synger julen inn
- 24/12 kl. 14.30 – Familiegudstjeneste
- 26/12 kl. 11.00 – Høytidsgudstjeneste – Offer
- 1/1 kl. 11.00 – Høymesse
- 14/1 kl. 11.00 – Høymesse – Nattverd
- 28/1 kl. 11.00 – Høymesse
- 11/2 kl. 11.00 – Høymesse

Menighetsrådet i Holter har lenge sett seg om etter et sted å være. Nå ser det omsider ut til å lykkes. Denne gang gjelder det forpakterboligen i Prestegården. Det er ei tid siden det bodde noen i huset, og enda lenger siden noen forpakter bodde der. Huset er oppført omkring 1951 av byggmester Johan Eek, og Kirkedepartementet er eier. Nå er det godkjent i alle instanser så nær som departementet at Holter menighetsråd skal få leie det. Menighetsrådets formann,

Age Brustad, forteller at det er tale om leie i første omgang. Vi vil gjøre en liten forandring innvendig, ved å ta ut en delevegg, slik at to stuer slås sammen. Vi regner med sitteplass til omlag 40. Her vil møtene i menighetsrådet bli holdt, samt vanlige menighetsarbeid og ungdomsarbeid. Annen etasje inneholder mange små rom, som passer til grupperom i det framtidige arbeid blant yngre ungdom.

G.N.

«Nannestadplaten 1978»

Spesielle kunstnerisk utsmyk- kede plater er etterhvert blitt svært så populære i den senere tid, både som dekorative sådanne, og kanskje ikke minst som samlerobjekter. Nå har da også bygda vår fått sin egen plate, som i år utgis for første gang. «Nannestadplaten 1978» er blitt en riktig fin sak, utført i kera- mikk og brent glasur i flere far- ger. Motivet er Nannestad kirke, samt tilhørende opplysninger

om kirkens tilblivelsesår. Platen lages ved Nossums keramikk- verksted, og opplaget er be- grenset til 150 eksemplarer.

Det er Nannestad Rotary Klubb som står bak utgivelsen av «Nannestadplaten». Det er meningen at det hvert år skal ut- gis en ny plate med motiver fra forskjellige steder i bygda. Årets plate vil så langt opplaget rekke være å få kjøpt i Spare- banken. **ROB**

Ferieminner

*Je veit om ei hytte oppi Ringebus vakre fjell,
der er det godt å komma innatt når det er kvell.
Der kan du gløemme hverdagens mas og kav.
Der kan du bare slappe av.*

*Det er ovn i hytta, du kan gi den en kubbe,
og sjøl kan du godt ta deg en «nubbe».
Her er det ingen som »bryr seg med no'».
Her kan du ha fred og ro.*

*Blir det for varmt kan du åpne glaslet i bua.
Da får du høre at budeia lokker på kua,
og snart hører du kuklauetramp i båsen,
og skyggene blir lange oppi Klinkerbergdsen.*

Thor

HURRA for fotballjentene!!!!

Våre velspillende fotballjenter kunne i høst notere seg for litt av en fotballhistorisk begivenhet, da Nannestad idrettslags damelag gikk hen og vant det første offisielle kretsmeesterskapet som er arrangert. Etter å ha sikret seg avdelingsmeesterskapet, ble det finale om selve kretsmeesterskapet på Nannestad Stadion, der motstanderen var Høland idrettslag. Våre jenter kunne her notere seg for 2-0 som seier.

Og ingen må komme å si at jentene ikke kan dette med fotball! Her var det hurtighet, teknikk og framfor alt en helhjertet innsats fra samtlige. Enkelte detaljer var således av topp merke, slik som eksempelvis Grete Ristesunds scoring på direkte corner, en scoring som nok var avgjørende i det harde oppgjøret. Månen til skru på et hjørnespark er ikke presertert på Nannestad Stadion i denne sesongen, og ballen havnet elegant der den skulle være!

Vi ser her det seiersglade laget etterat kretsmeesterskapet var bragt vel i havn. Øverst fra venstre Grete Jacobsen, Karl-Britt Møller, Ella Marie Kaxrud, Inger Døhlen, Marianne Aarstad, Kirsten Rønning og Sigrid Bråthen. Foran Anna Tone Homble, Synnøve Wian, Marit Laavegg, Liv Wian, Margot Ramstad og Grete Ristesund.

Vi gratulerer!

ROB

